

Rimes sen
sus dāna,
torū cruci,
abuntur in
inferno.

14

ridie q̄si in tenebris in caliginosis quasi mortui tē audie?
erit i clamore horribili sū illud qd̄ ibi sequit̄. **Esa.lix.** **R**u
giemus q̄si v̄si om̄s: t **Soph.1.** In die illa dicit dñs vor
clamor a porta p̄scū t v̄lūlatus a secūda: odoratus erit
in letore. **Apo.ix.** Missi sunt in stagnū ignis ardētis sul
phure. **Gustus** in amaritudine maxima. **Hiere. ix.** Ego ci
babo p̄plū istū absinthio t potū dabo eis q̄si aquā fell̄ ta
ce? erit i ardore. **Esa. xxxiiij.** Quis poterit bitare de vob ē
igne deuorātē q̄sbitabit ex vob ē ardorib? sempiternis.

CExaltare domine in virtute tua: cantabi
mus t psallemus virtutes tuas.

CExaltare dñe cōclusio est iusti desideratis retributionē
bonorū (exaltare dñe) christe (in v̄rute tua) iudicaria po
testate. **Esa.v.** Exaltabit̄ deus i iudicio t de sanctus san
ctificabit̄ in iusticia quā sumet̄ de malis (t nos). s. iusti in
troduci ad nuptias (cātabim⁹ t psallem⁹ v̄tutes tuas).
id est t v̄tutē tuā laudabim⁹ in eternū. **Ps.** Hecat̄ q̄ ba
bitant in domo tua dñe: in secula leculorū laudabūt te.

P̄s. xij.

D

Psalmus XXI

Elus deus meus respice i me qua
re me dereliquisti: longe a salute
mea verba delictorum meorum.

Ctitulus. In fine. **ps. dauid.** p assumptiōe vel susceptiō
ne matutina seu cerua matutina. Supra egit propheta de
multiplici gratia xp̄i: t in fine de gloria ascensio eius: sed
qz hanc meruit p passionē suā: ideo h̄ agit de passione xp̄i
titulus patet v̄sq; ibi (pro assumptiōe tē.) t est sc̄us. **ps.**
iste tendēs (in fine) est dauid. i. xp̄i agētis (pro assumpti
o ne) matutina. i. de passiōe in q̄ orauit pro resurrectiōe ma
ne facta. t iō dicit (pro assumptiōe) nō te vel, p cerua ma
tutina id est sensus humanae xp̄i cerua matutina dicit
qz sicut cerua manē surgit ad pacuā transiliēs v̄pote le
uis spinosa t lutoſa: sic xp̄us carens pondere peccati cito
transiliē spinosa diuītar̄: t lutoſa delitariū buiū vite ma
ne surgēs ad pascuā celestia. **ps.** iste p̄mū est inter eos in
q̄bus aperte t pfecte de passiōe xp̄i agit: t dicit **Cassiodo**
rus q̄ quinq̄ sunt. **ps.** tales in hoc nūero editi in figura san
guinis xp̄i quiq̄ effuso. Primo in circūlacione **Luc. iiij.**
Secundo in sudore sanguis **Lu. xxiiij.** Tertio in flagellatio
ne **Job. xix.** Quarto in fōssione manū t pedū. Quinto
in apertiōe lateris: de his duob? babet̄ in eocē caplo. **Io**
bā. p̄ma effusio fuit in signū. secunda in exemplū. tertia et
quarta in premū. quita in institutione sacramentorū: t iō
missa in quiq̄ partes diuidit̄. Prima ps est v̄sq; ad euā
gelium: t q̄tuoz silentia q̄ sequunt̄ quattuo alias p̄tes di
stinguit̄. Iē canon quinq̄ p̄tius est. p̄ma ps v̄sq; ad Qui
pridie. Secōa v̄sq; memeto. Tertia v̄sq; pceptis. Quarta
v̄sq; ad embolismū. Quinta v̄sq; libera nos dñe: t dī em
bolismus q̄li sup̄ excrescēs qz sup̄addita est oīoni dñice:
est ergo materia hui⁹ psal. xp̄i passio. Nodus tripartit⁹
est psal. Primo p̄mittit̄ cōquestio de terelictiōe dei et p̄ter
bec oratio. Secundo deseribit̄ passio t petit̄ resurrectio ibi
(circundederūt me viuuli multi). Tertio fructus t v̄tili
tas passiōis ostendit̄ ibi (narrabo nomēt.). agēs p̄mo er
go de passiōe petit̄ gloriosam resurrectionē: p̄mo capeans
beniūlentia iudic̄ dicens (deus) oīm per creationē (de
us meus) per speciale cultū. q. d. q̄ potes quia deus t vis
qz deus meus (respice in me). i. vide afflictionē meā. loq̄
tur eis̄ quasi pendēs in cruce: t dicit **Hiero.** q̄ dñs in pas
sione cecinīt hunc psalmū t sequētes v̄sq; ad versum illū.
In manū tuas comendo spiritū meū: cū ergo dicit (resp
ice in me) sic latēter afflictio innuit se petere resurrectionē:
sicut pauperes quādo dicūt̄ trāscuntibus: respicite i nos:
volunt dicere vīsa nīra miseria moueat nos ad dandū no
bis elemosynā: post orationē cōquerit̄ dicens (quare me
dereliquisti). i. penit̄ exposuisti (lōge a salute mea) t bec
fūm opinionē iudeorū t merito querit quare p̄ter tres ra
siones. q. d. quare me cruciatibus iudeorū exposuisti cu
tīne peccato essem. **Esa. liij.** Eo q̄ iniquitatē nō fecerit ne
or dolus fuit in ore eius: vnde t **Dylatus** respōdit iudeis
Job. xvij. Ego nullā in eo inuenio causā. scilicet moris.

H
umanitas
xp̄i q̄r̄ cer
ua matuti
na dicitur.

B
Quinq̄es
ps̄ sangui
ne suu⁹ su
dit.

Item cū multa bona eos docuerim. **Math. xxvij.** **L**anq̄
ad latronē existis cū gladijs t fūstibus cōprehēdere me. q
tidie apud vos crā docēs in tēplo tē. **Itez** cū multa bona
fecerim eis. **Job. x.** Multa bona opera oīdi vobis ex pa
tre meo ppter qd̄ horū melapidatis. post questionē ponit
solutionē. sc̄z qz hoc p̄ctū huani generis exigebat vt p no
bis paterē hoc est (yba). i. clamor (delictorū). i. peccatorū
q̄ sunt (meorū). s. boim supple hoc exigebat. **Esa. liij.** Pro
pter sc̄lus p̄pli mei p̄cussi eū: vel fū illum cūndē sensum
planūs p̄t̄ construi sic (deus deus me? quare me dere.)
sicut supra: t sūdit responsiōe (longe a salute mea verba
delictorū meorū). i. clamor p̄ctōrum boim elongat a me sa
lute. s. corporis. i. exigit vt patiar in corpore: vt supra dictu⁹
est: vel sic in alio sensu (deus deus meus re. in me q̄re me
dere.) hoc nō mutat̄: t s̄biungit rationē quare: ecce (lōge
a sa.m.) i. ideo me dereliquisti qz tu es (longe a sa.m.) i.
meorū membrorū infirmorū p peccatiū: qz longe a p̄ctōrū
bus salus: t post addit̄ ista (delictorū meorū) supple h̄ sūt
q. d. q̄ dixi dereliquisti t (longe a sal. m.) non sunt mea in
mea p̄pria psona: qz tu nunq̄ me derelinq̄s: sed sunt (deli
ctorū meorū). i. ppter delicta eorū q̄ sunt mei vt sit trāsitiō
inter duos gentiuos: fūm qd̄ ante lectū est.

CDeus meus clamabo per diem et non ex
audies: t nocte t nō ad insipientiā mibi

CDeus meus clamabo supra babitu⁹ est de oīone t que
stione: h̄ aut̄ ponit materiā oīonis. s. qd̄ oret (deus meus
clamabo ad te) in psona meorū (per diē) p̄spēritat̄ vt nō
recedat: vel (per diē) i. ppter diē vt veniat t nocte aduer
sat̄is vt nō veniat: vel si affuerit vt recedat: hoc nō in p
sona mēbiorū suorū ex sensualitate orabat. **Math. xxvij.**
Si possibile est transeat a me calix iste: adhuc q̄si in p̄spe
ritate erat s̄ in foribus erat tribulatio: qz statim appropin
quauit q̄ eum tradidit̄ morti iudas t cuz eo turba multa
cū gladijs t fūstibus vt ibi legit̄. de bac die p̄spēritatis di
cit **ps.** Ab altitudine dici ego timebo. **Hiere. xvij.** Diē ho
minis nō desiderauit tu sc̄is te nocte in psal. Per diēm sol
nō vret te neq̄ luna per noctes. **Job. xxv.** Qui dedit car
mina in nocte (et) licet sic clame m̄ (nō exaudies) cōtrari
um videb̄. **Heb. v.** ibi dicit q̄ exauditus est in omnibus pro
sua reverētia. Solutio. Exauditus est in oībus q̄ petit ex
rōne nō ex sensualitate: t supra diximus q̄ h̄ petit ex sen
sualitate t in psona infirmorū dico q̄ (nō exaudies) et h̄
erit (nō ad insipientiā mibi) sed ad sapientiā. s. vt sapien
ter p humilitate passionis redimā boiem lapsum p super
biā. **Job. xxvij.** Prudentia eius p̄cussit superbus. **Eccl. ix.**
Lūtias. s. ecclia parua t pauci in ea viri venit cōtra eam
rex magnus. s. dyabolus tē. inuētusq̄ est in ea vir. s. xp̄us
sapientia t pauper liberauit vrbē p sapientia suam.

CLu autē in sancto habitas: laus israel.

CTu aut̄ in sancto habitas) Cōtinuatio dico q̄ nō exau
dies vt liberes me q̄n sed tamē semp mecē eris t cōforta
bis me: hoc est qd̄ dicit (tu autē) o (laus israel). i. quem
laudāt̄ vidētes t cognoscētes eū: et per quē laudabiles
sunt (habitās) permanēter (in sancto). i. in me q̄ sum san
ctus sanctorū. **Job. viij.** Pater aut̄ in me manens ip̄e fa
cit opera: nō creditis quia ego i patre t pater in me (in te
sperauerunt) cōtinuatio vere (tu qui habitas in sancto).
sc̄z in me cōfortabis me: probatio qz patres antiquos cō
fortasti: ergo multos fortius me: hoc est.

CIn te sperauerūt patres nostri: speraue
runt t liberaſti eos.

CIn te sperauerūt patres nostri) fūm carnē nec frustrati
sunt a spe sua: vnde sequitur (sperauerūt t liberaſti eos)
vt populū israel de egypto. **Erod. viij.** Danielē de lacu.
Dan. viij. Tres pueros de camino **Dan. viij.**

CAd te clamauerūt et salui facti sunt: in te
sperauerunt t non sunt confusi.

CAd te clamauerunt) per orationē deuotam in necessita
tibus suis: sicut. **ii.** **Paral. xx.** dirit̄ i oīaphat **Cū ignorēm⁹**
quid facere debeam⁹ hoc soluz habemus residui vt ad te
oculos nostros dirigamus (et salui facti sunt) euidentes

f z

Psalmus

mansus iniusticorū nec solū salui: sed victores effecti sumi: vñ addit (in te sperauerūt) cōgrediētes cū hostibus: et iō nō sunt cōfusi: qz sperauerūt in te nō in se: vñ dauid dixit psalisteo. *J. Reg. xvij.* Tu venis ad me in gladio t' basta t' clypeo: ego aut' venio ad te in nomine dñi exercitum dei agminū israel. *Judith. vij.* Nō derelinquis p̄sumentes de te t' p̄sumentes de se t' de sua vtute gloriantes humilias.

Moraliter.

L Mō qz do-
min⁹ respi-
cit q̄tuor
modis.

D Mō qz do-
min⁹ dere-
linquit mul-
tis modis.

E Non exau-
dit deus p
pter multas
causas.

a). qz si me nō exaudis non ppter hoc blasphemabo di-
cens qz nō cures de tuis sed potius te laudabo instrua: per hoc qd t si nō remoues tribulationē: tñ es cū sanctis in tribulatiōe hoc aut' est (tu aut') o (laus mīl'). i.e. o de' quē laudat t laudare debet qz te cognoscit (habitas) p gratias (cū sancto). s.in eo qz est sine terra sine terrenorū cupidita te vel amore: liz videlicet stultis qz deserat eos t obliuiscia

ris (in te sperauerūt) adhuc oñdit qz nō dñ despere si non audiāt p hoc qd dñ audiuimus patres antiquos hoc est mihi cōsolatio: qz eos audisti qn expedituit eis quia ex hoc co-

gnosco qz t nūc me audires si scires mibi expedire: qz i te nō stat. Et nō qz hic ponit ter (sperauerunt) t semel (da-

mauerūt) qz tria sunt speranda a deo t pro quolibet eoru

est clamātū. s. vena: gratia: gloria: vt sit spes venie prima.

spes gratia: scđa: spes glie tertia: t ponit etiā tria verba qz

Tria de te

rident bic triplici spei: liberasti eos salvi facti sunt: nou

bō petere

sunt cōfusi (liberasti eos) a peto p̄veniā (salvi facti sunt)

p gratiā (nō sunt cōfusi) p gloria quā assecuti sunt: et pro

bis oibis necesse est orare dñm: vñ interponit (ad te cla-

mauerunt) hec oia possunt notari alibi in p̄. Reuelata dñno

vñ tuā. s. in cōfessione t tñc spes in eo. s. spes venie spe gra-

tie spe glorie: t sequit te illis tribus t ip̄e faciet t educet

quasi lumē iusticiā tuā t iudiciū tuū tanq̄ meridiēmō di-

cit qd faciet: vñ intelligendū est de p̄prio cius officio qd

est misericordia: hoc est dare venia: t educet quasi lumen iusti-

cia tuā dando gratiā: t iudiciū tuū tanq̄ meridiē quādo

de iudicio te ducet ad lucē perpetuā dando gloriam: de ora-

tione subdit: subditus esto dñs: t ora eū hoc est qd dicit h

(ad te clamauerūt). s. in orōne. In orōne aut' sunt multe

circūstantie qz notant in hoc vñ. Ad quē qz clamet: cur:

quō: qn: qd: vñ. Ad quē qz ad teū: vñ h dicit (ad te) t ali-

bi: ad dñm cū tribularer clamauī. qz qz iustus dñ esse. p̄.

Clamauerunt iusti t dñs exaudiuit eos: t alibi: oculi dñi

sup iustos t aures eius in p̄ces eoru: cur. s. ppter lumen

gratiae: vñ Lu. xvij. Ecce clamabat t dñs qrenti qd vis ut

faciat tibi. Rñdit dñe vt videā quō corde: ore: ope. *J. Coz.*

xij. Nemo pōt dicere dñs iustis nisi in sp̄s antico. ibi glo-

ri. Nemo cōstumūqz pōt dicere vere. i. cogitatōe vbo t ope

ecce illa tria qn iustice in tribulatiōe. *Q. xij.* In tribu-

latione sua manū cōsurgent ad me: quid. s. vita eternā. p̄.

Vñ petiā a dñs hanc requirā tē. *J. xvij.* Usqmodo nō

petitis quicqz in noīe meo petite t accipie ut gaudiū ve-

strū sit plenū vñ ex corde accēso charitate. *J. Coz. xij.* Si

linguis boim loquar t angeloz: charitatē aut nō babeam

fatus sum velut es sonas aut cymbalū timiens.

E Ego autem sum vermis t non homo: op-
probrium hominū t abiectio plebis.

E Ego aut sum vermis. Supra dixerat christo se non de-
sperare: liz non esset exauditus in petitione quā fecit fin-
sensualitatē sed se innuui a patre cōfortandū p locū a mi-
norū: qz patres antiquos cōfortabat deus. hic aut' psequi-
tur illud oñdens se maiore illis patribus in natura t in me-
rito: in natura a qz deus t bō: in merito qz plura passus. dī-
cit ergo (ego sum vermis t nō bō) ego cū pondere legat.
q. d. ego in p̄pria psona: cū em ante loqueret in psona mē-
broū dicens: deus meus clamabo nō dixit ibi (ego ego).
ego in psona p̄pria (vermis). i. sine coitu t semine natus
de terra. s. beata virgine: de qua p̄. Terra nřa dabit fru-
ctū suū nō dirit reddet: sed dabit. si em semen suscepisset
tac fructū reddere t nō dare dici debuisse: sed qz semē nō
suscepit fructū quē protulit nō reddere s dare dicta est. in
hoc ergo qz se vocat verme oñdit se maiore antiquis pa-
tribus in natura: s in natura humana: in hoc aut qd dicit
postea (t nō homo) oñdit se cū esse maiore in natura di-
uina. i. p naturā diuinā quā bō ip̄e t nō ip̄i. est em sensus
(ego sum vermis t nō homo) tū supple: s etiā deus sic le-
git hoc in bono de laude vtriusqz tpi nature: quod aut' se
quis (opprobriū hominū tē) comendat cius meritū. s. qz
hic passus est ex obedientia: vel etiā hoc (ego sum vermis
nō homo) potest legi de merito cius sic sicut filius dei con-
substantialis patri (ego sum vermis). i. ita yiliter concul-

catus ut vermis (et non homo). i. ita viliter et intem sicut non esset homo: post specificat et emerat illa quod passus est in quibus maior fuit antiquis patribus quantum ad meritum (obprobrii hominum). i. pto. est autem obprobrium quod turpe aliqua homini imponit: ut cum dicebat under Christus: demonium habes. **Job.** viii. et **Math.** xi. **Dic** non enim dicit demonium nisi beelzebub principem demoniorum (et abiectio plebis). s. indeo quod eo abiecto petierunt barabam. **Lu.** xxii. **Tolle** hunc et dimittite nobis barabam. Et nota quod Christus dixerimus propter multa. **Pri-**

Xps dicit vermis propter multa. **L**orem bunc et dimittite nobis barabam. Et nota quod Christus dixerimus propter multa. **Pri-** mū est id quod diximus. s. propter multitudinem qualitatis. **Sed** propter mollicie. **H** Reg. xxii. **D**auid sedes in cathedra sapientissimum inter tres ipse est quod tenet regnum ligni vermiculus. **D**auid Christus inter tres personas. **C**ertius quia vermis byceme transacta egreditur de terra: sic Christus te virginem transacta hymene infidelitatis. **C**ant. ii. **H**ymnis abiit et recessit. **Esa.** xiv. **A**periat terra et germinet salvatorem. **Q**uarto quod verme inescantur pisces: sic dyabolus inescatus fuit quod credidit glutire verme humanitatem Christi captus fuit hamo diuinitatem. **Job.** xl. **A**n extrahere poterit leviathan hamo. **Q**uito propter vilenitatem et cöculacionem et pavidum est. **Esa.** lii. **P**utauimus cum quasi leprosum et pauculum a deo et humiliatus. et **Esa.** l. **C**orpus meum dedi peccatiis et genas meas velle libibus facie meam non auerti ab increpatis et cöspuentibus in me. **S**exto quod vermis trahit se ore: et Christus predicatione. **B**reg. **T**unc via domini ad eorum dirigitur cum sermo eius liberetur audiens. **S**eptimo quod suauiter repit. et Christus venit suauiter. **Job.** ix. **S**i venerit ad me non videbo eum: si autem abiret non intelligam vel suauiter. i. p. suauitatem. p. **S**upuenit mansuetudo et corripiemur. iii. **R**eg. xix. **S**ibilus aure tenet ibi dominum. **O**ctavo quod occulte modet et Christus occulit punit. **Q**see. v. **E**go quod tinea effraim. **Jon.** viii. **P**reparauit dominus verme et paucum hederam et exaruit.

Omnes videntes me deriserunt me: locuti sunt labiis et mouerunt caput.

Ques videtis me) **S**upra ostendit Christum passum duo. s. obprobrium et abiectio: non addit tertium derisionem. s. vii. dicit. (quod videtis me). s. mali et hoc accommoda distributio per synodochem (derisorum me) que deriso signata fuit. **Gen.** ix. **E**b. chiam derisit noe prius suum nudatum: noe Christus inebriatus amore humani generis nudatus. ad Iram in cruce et de risis a malis filiis: sed quod deriso sit multis modis. ponit tria genera derisionum: sit enim quedam deriso per verba quod nata est cum dicit (locuti sunt labiis) falsa imponendo falsa promittendo. **Math.** xxvii. **A**lios saluos fecit scilicet non potest salvum facere. ecce falsa impositio: si rex Israel est descendat nunc de cruce et credimus ei: ecce falsa promissio: et dicit batus **B**ern. quod consequentia est ista: si rex Israel es tecum: in modo si rex Israel es: regni titulus non deseris. **U**lia deriso sit per mutus de qua subdit (et mouerunt caput) **Math.** xxvii. **P**reterentes autem blasphemabat eum mouentes capita sua et dicentes. **V**ah qui destruxit templum dei tecum. **I**te et cetera alia deriso quod dicit ironia quod bonum impropereat hac deriso dicitur quod sequitur (sperauit in domino) quod sic pristinum (mouerunt caput) supple dicentes

Sperauit in domino eripiat eum: saluus faciat eum quod vult eum.

Sperauit Christus (in domino) deo patre (eripiat eum) de manibus nostris (saluus faciat eum) resuscitet eum (quod vult eum) et ipse dicit Sapientia. **S**i verus filius dei est suscipiet illum et liberabit illum de manib[us] contrarior[um]. **Math.** xxvii. **C**ofidit in deo liberet nunc eum si vult. dicit enim quia filius dei sum.

Quoniā tu es qui extraxisti me de ventre spes mea ab eteribus matris mee: in te preiectus sum ex etero.

Quoniam tu es tecum. **S**upra ostendit Christus quod passus est a indecis. **H**ic autem petit ab his liberari et precepit a patre cuius dicit (ne discesseris a me) usque ibi enim pendet constructio: sed primo ponit causas et allegat rationes quare dominus pater debet cum protegere. **P**rimus quod allegat est dignitas nativitatis: vñ dicit ideo ne discesseris a me. quoniam tu es qui extraxisti me.

CDe ventre matris mee deus meus es tu: ne discesseris a me.

CDe ventre matris mee conceptus sine carnali concupiscentia extraxisti de ventre matris virginis manente integritate et pudicitia. **Ezech.** xliii. **P**orta hec clausa erit non aperietur et vir non transierit per eam: quoniam dominus deus ingressus est per ea in ingressus in uterum in conceptione: ingressus in mundum in nativitate. **S**ecunda causa est conscientia quam allegat subdens (specie mea ab eteribus matris mee) supple tu es (ab eteribus matris mee). **I**bi humanitate quod sum ubera. **Can.** viii. **Q**uis mihi dedit frumentum meum suggestum ubera matris mee. **Lu.** x. **E**t atus ventre quod te portauit et ubera quod surasti. nam ibi deitatem non est pater specie filii. **T**ertia causa quam allegat est immunitas a peccato (in te piecum sum) vel (iactat) vel (confirmat). in deum ex etero: quod sine peccato conceptus est et natus fons gratiae. **Gen.** ii. **N**on non erat qui operaretur terram. s. beatam virginem: sed fons ascenderat de terra. s. Christus fons gratiae qui nasceretur de virginem ascenderat de terra non descendit ut peccator. **Q**uarta causa est quam allegat amor dei ab instanti conceptionis: vñ subdit (de ventre matris mee deus meus es tu) de ventre. i. ab instanti conceptionis: quod hoc quod dicit (deus meus) notat amorem vel sic tu es (deus meus de ventre matris mee). **I**bi humanitate quam de matre traxi. nam ibi deitatem non dicit pater de filio: sed pater filii et id est cum filio: propter haec ne discesseris a me.

Quoniā tribulatio proxima est: quoniam non est qui adiuuet.

Quoniam tribulatio **S**upra allegavit dignitatem. s. quod dignus erat ut liberaret eum et confortaret pater. **H**oc autem allegat articulos necessitatis: primus est (quoniam tribulatio proxima est). q. d. necessitate habeo ut non discedas a me (quoniam tribulatio prima est). s. in corpe meo in quo crucior usque ad mortem prope in contumelias: prior est iniurias et dannos: proxima est in flagellis: vel (proxima). i. u. primo tempore et loco: vñ **Math.** xxvii. in fine orationis sue dicit discipulis suis. **E**cce appropinquat hora et filius hominis tradetur in manus peccatorum: surgite eamus hinc: ecce appropinquabit quod me tradetur. **S**ecundus est quoniam non est auxiliator: vñ addit (et non est qui adiuuet). **Esa.** lxiiii. **T**ercular calcaui solus et de getibus non est vir mecum et infra: circunspexi et non erat auxiliator quem siui et non fuit qui adiuuaret. **M**oraliter. **X**pus hodie sicut in passione potest dicere (ego sum vermis et non homo). i. ita vili pensus et cöculatus a peccatoribus sicut vermis: quia nec homini auderet facere quod inibi faciunt et in me et in membris vñ conqueritur per **Hebreos.** xv. **U**le inibi misericordia ut quod me genuisti mater rite mater discordie in universa terra omnes maledicunt inibi dicit dominus: ad **Hebreos.** vi. **R**ursum crucifixi gemitus subimperii filii dei: et ostentui habentes: sed ipse erit eis vermis ligni ibi alia proprietates: dicit enim quod verme illo nihil mollius cum tangatur nihil durius eum cum tangatur: ipse tangat eos acuminis oris sui dices. **I**te maledicti in igne eternum quos modo patientia mollier sustinet: cum eum tangunt persequentes per patrem: ipse enim est patiens redditor. **Ecclesiastes.** v. **E**cce vermis patiens: ecce mollices redditor: ecce duricia. **Hebreos.** x. **I**rritans quod faciens legem moysi sine ulla miseratione duobus vel tribus testibus moritur quanto magis deteriora putatis mereri supplicia quod filii dei cöculauerit et spiritui greco contumeliam fecerit: ecce et de mollicie quod permittit se tangi et conculari: et de duricia quod tangat in fine filium dei cöculat ut dicit **Hebreos.** quod enim vilipendit quod facit quod precepta eius omittit et conscientia contemnit spiritui greco contumeliam facit: ut dicit **Hebreos.** quod enim male vivendo a se abiicit. **I**te de his duobus p. **S**upra dorsum. m. sa. pec. pro. ini. sua: ecce dei mollices cum tangatur: postea tria genera hominum pectorum innuit a quibus passus est. s. principes seculares: hoies populi: plati ecclesiastici et doctores: vñ dicit (obprobrii hominum). s. malorum (et abiectio plebis). i. minorum quod videtis me. s. plati et fratres (de riserunt me) de pinis vñ dicit quod factus est obprobrii hominum secundum principum et militum et nobilium: inter quos si quis dominus servat at obprobrios et ignominiosus reputat: ibi quod dicitur f. 3

Moraliter. **K** **X**pus vili pendit bo die ab omnibus.

Psalmus

L. Reg. vi. qd nichol filia saul vidit dauid regē subsilientē atq saltante corā dño t desperit eū in corde suo t postea dirit ei: qd gloriosus fuit hodie rex discooperiēs se ante ancillas seruorū suorū t nudatus est qd si nudeū vñ ex scuris: sic diceret hodie a multis. si qd nobilis vellet se nuda re a gloria mīdana vt corā dño saltaret ei deuotius seruendo: cū enī sicut dicit Boetius. Seruire deo regnare sit. t Eccl. xxiiij. Gla magna est sequi dñm: lōgitudo enī dierū assumēt ab eo: t in hoc gloriabat dauid t alij sancti p̄es. Vñ r̄ndit dauid nichol: viuit dñs: qd ludā ante dñm qui elegit me t p̄cepit mihi vt essem dux sup pplin dñi israel. ludā t vilior fiam plusq factus sum t ero humilis in oculis meis: t cū ancillis de qbus locuta es glorioſor appa rebo: s rex dauid paucos aut nullos nobiles imitatores b̄s qui hanc gloriā q̄rant. vñ dī. i. Math. iiiij. Patrios v̄l honores nūbil babētes grecas glorias optimas arbitrant grece glic sunt mīdane glic: de equis t phaleris de ebrie tatisbus t commissariis de iniurijs t vindicta t hmōi talū boim est obprobriū dñs. p̄s. Aduersum me loquebā tur q̄ sedebat in porta t in me psallebat q̄ bibebant vñ: vñ t ip̄e dñs obprobria multa sustinuit in domo p̄tificis in domo p̄sidis: in domo berodis (t abiectio plebis). i. mi noī q̄ abiecto suani t leui onere dñi dispersi sunt p̄ egyp̄tū ad colligēdas paleas terrenoꝝ. Ero. v. A minore enī vñs ad maiorē om̄es avaricie student. Hiere. v. Gap. iii. Qui neglexerūt iustū t a domio recesserunt sapiam em et disciplinā q̄ abiūc̄t infeliz est: b̄s sunt diuites buiū mūdi q̄ obturant aures suas sicut aspis ne audiāt veritatem: de qbus i p̄s. Furor illis fūm silitudinē serpēt sicut aspidis surde t obturantis aures suas vñā. f. terra: t alia cauda: sic diuites obturant vñā aurē terra. f. amore terrenorū: et alia cauda bec est sequela parentū t proximorū sive p̄pū quorū: de qbus dicit Seneca. Mel musee sequunt̄t cada uera lupi: predā sequit̄t turba ista t nō boiem (oēs videntes me teriserūt me) vidētes sunt plati t ecclie astici viri qui debent esse oculi ecclie. Math. vi. Lucerna corporis tui est oculus tuus. i. platus t doctor ecclie. i. Regū. ix. Olim in israel sic loq̄bat vñusq vñdens cōsulere deus: venite eam? ad vidētes. q̄ em. prophetā dicit hodie vocabat olim vidēs: de his ergo dicit (oēs videntes me) i. om̄es plati t doctores: nullū excipit (teriserūt me) teridet valde domi nū q̄ ouē quā ip̄e p̄pūs humeris reportauit ad custodiē dā t pascendā suscep̄tā tondet t lupo strāgulandū dimit̄tit: sic faciūt q̄ curā anīaz suscipiēt̄t postmodū de salute earū nō curantes vellera t pelles tpalium extrahūt quan tu possunt: de qbus dicit b̄tis Herū. Quē dabis de nume ro platorū q̄ non magis inuigilet euacuandis marsupijs q̄ vñt̄s extirpandis: qbus dī. Esa. xxvij. Ve q̄ p̄daris nō ne t ip̄e predabēris: t ve qui spernis nōne ip̄e sperneris. nō em sunt tales pastores ouiu: s̄ p̄dones non serui dñi s̄ cōceptores: hoc est (teriserūt me) legim? in Job. xix. quō illuserūt ci milites q. s. imposuerūt capitū eius coronas de spinis: t induerūt eū ueste purpurea t dicebat ei Que rex iudeorū: t dabant ei alapas: p̄ spinas intelligunt̄t diuitie sicut dñs dicit Math. xij. Pervoestē purpureā vastus ve stū equorū supellectilis t ceterorū apparētia spinis istis coronat dñm t purpura vestū plati ecclie q̄ cogregat̄tes t reseruātes diuitias pompā vestū equorū ceterorū quia sectat̄tes hoc dicūt se facere ad honore dñi t ecclie honestatē. Deut. xvij. Cū fuerit rex cōstitutus nō multiplicabit si bi equos nō habebit uxores plurimas neq̄ argenti t aurū immēsa pondera dicūt ei aue quādo cantant in ecclie vel populo p̄dicant: sed manu dant ei alapas cū cōtraria ope ran̄. Math. xxij. Que dicūt facite tc. vnde q̄ sic fiat ista illusio declarat domin⁹ subdēs (locuti sunt) cātando p̄dicando (labijs t mouerūt caput) mentes rebus caducis t mobilibus p̄ amorē copulādo: hoc est qd dicit Esa. xxix. Appropinquit ppls iste ore suo t labijs suis glificat me: cor autē eius longe est a me: caput autē t cor sine mens p̄ eodem accipiunt̄t: mouent ergo caput. s. a deo quia mente in mobilibus ponūt: vñ bec fuit pena cayn qui occidit abel. s. tremor capitis. cayn possessor: abel luctus interpre

ta: sed in platis amor possessionū interficit luctum quan do intenti t̄p̄libus pro peccat̄ subditorū plorare non cu rant t̄ in pena buiū imperfectiōis habet tremorē capitis. id est animi dispersionē i p̄senti. qd tamē nō est nisi signū vel initium pene future vbi erit fletus t̄ stridor dentum Math. xxv. t̄ petit p̄ps ab his liberari cui? liberatō eīt eo rū cōuersio: vñ dicit (qñ tu es qui extraisti me de ventre Centrē et matris mee). i. ecclie cuius vēter est cetus platorū vbi desie cōs debet fieri p̄ceptio filiorū. Cant. vij. Vēter tuus sicut acer platorū ius tritici vallatus lilijs: ita olim: nūc aut̄ dicit ecclia. Die t̄ vbera p̄. re. iii. Centrē meū doleo: quare Esa. xxvij. Filii venerūt dicatores vñq ad partū t̄ nō est virtus parendi (spes mea ab vbe. dicunt t̄ q̄ ribus matr̄ meē) vbera matr̄ sunt p̄dicatores. Cant. vij liter ab his Duo vbera tua q̄si duo hymnuli t̄ gemelli capze: mon dī. p̄ps p̄oic̄t in his sed ab his se separe in deo. Osee. ix. Da eis dñe cōscit. qd dabo eis vñluā sine liberis t̄ vbera arentia (in te p̄. cōsus sum ex vtero) ecclies q̄ me deberet portare sed p̄oj̄ cit me: p̄ficiens me nō circūdederūt me (de vêtre matr̄ mee). i. ex quo fini p̄iectus (a vêtre matris mee). i. a cetu platorū: t ab vberib̄ sep̄atus. i. a p̄dicatorib̄ (deus me⁹ es tu). i. tota t̄ sola fiducia mea: q̄r in illis iā nō cōfido: nō (ne discesser̄t a me). i. a meis: t̄ necesse est (qñ tribulatio proxima est) propinquā est a demob̄ qui turbat pacē t̄ bella procurat̄ t̄ propior ab hereticis q̄ fidē violent: p̄ximā est a falsis xpianis q̄ mores corripunt: hoc est bellū intestinū. Cant. i. Filii matr̄ meē pugnauerūt cōtra me. qñ nō est q̄ adiūuet. Esa. lxij. Consperī t̄ nō erat auxili ator q̄sui t̄ nō fuit qui adiūuaret. In psona aut̄ viri iusti legit (ego sum vñs t̄ non homo tc.). Et notant̄ hic duo q̄ deb̄t babere vir iustus: vñs humilitatē t̄ patientiā: bu militas notaē ibi (Ego vermis t̄ nō homo) patientia ibi. Moralit. (Obprobriū boim tc.) Et dicit duo ex qbus dī homo hu in psona vi miliari vñs p̄ziam fragilitatē t̄ vilitatē in quā incidit bō riūst̄. p̄ p̄tū. Itē scđo dignitatē quā p̄dicit: te p̄mo dicit (Ego aut̄ sum vermis) Job. xxv. Homo putredo t̄ fili⁹ homis vermis. i. adā fact⁹ est putredo t̄ fili⁹ eius. i. ples tota ver mis. a putredine nat⁹. de scđo dicit (et non bō). q. d. ami si dignitatē quā habuit bō in p̄ma creatione q̄r factus est ad īmaginē t̄ silitudinē dei potēs non mori t̄ miseria non affici: ad silitudinez q̄stūt ad gratuita: ad imaginē q̄stūt ad naturalia: silitudinē amisit: imaginē deturpauit. Lu. x. Homo q̄dam desēdebat a bierlm̄ in biericho. i. a statu illo digno in defectū peccati t̄ incidit in latrones: demones q̄ dispoliauerūt eū gratuitis t̄ plagiis impositis i naturalibus abierūt semiuino relicto: ecce non bō (obprobriū bo minū) b̄ notaē patientia viri iusti in tribus vñs in obprobriū vñ dicit (obprobriū boim) in p̄secutiōib̄ vbi dicit (t̄ abiectio pleb̄) in illusioib̄: vñ addit (oēs videntes me teriserūt me) p̄mū agḡuat p̄ hoc qd dicit (boim) q̄si rōna liū t̄ sapientia: q̄r vñba maḡ ponderosa sunt t̄ obprobria maḡ intolerabilia. Scđm p̄ hoc qd dicit (pleb̄) plus em̄ aggrauat boiem qñ a vilioribus abiūc̄t. Tertiu p̄ hoc qd dicit (om̄es videntes me) aliquod em̄ est et remedium si ali quē cōsolatoreē haberer: de duob̄ p̄mis. Lu. vi. Beati cri tis cū exprobrauerūt vobis boimes t̄ eiccerūt nomē ve strū tanq̄ malū ppter filiū hois tc. de tertio Job. xij. De rideat̄ iusti simplicitas. quō aut̄ teridet̄ subiūgt̄ (locuti sunt labijs t̄ mouerūt caput) q. d. verbo t̄ signo quod se quīt (sperauit in dño tc.) t̄ in hoc tanto plus cōmenda patientia viri iusti quāto maior ostendit tensio q̄ in pluri bus aggrauat. p̄mo in eo qd fit ab oib⁹: vñ dicit (om̄es). Scđo in eo qd fit statim cū videat̄: vnde dicit (vide tes me) nec expectat̄ quousq audīt̄ vñbūm cī vñfieri sol let. Job. xij. Sustinet̄ me t̄ ego loquar: et post mea si vi deb̄t vñba ridete. Tertio in eo quod nō solus terideat̄ risu sed t̄ vñbo: ibi (locuti sunt labijs) Quarto qr etiā fit motus capitū quod maius est: ibi (t̄ mouerūt caput) Quinto qr nō terideat̄ ppter stulticā vel ppter malū qd faciat: s. p̄pter bonū. s. qr sperat̄ in dñorē dicit (sperauit in domio) vnde non dixit Job. De rideat̄ iusti soliditas sed iusti sim plicitas. Sexto qr nō ipse solus terideat̄ sed ipse tens t̄ q̄ si impotēs: vñ addit̄ qd dicit (cripat em̄) q̄si nou poterit

Denio q̄
mō in plu
rib⁹ agḡa
uatur.

tripere. Septimo qd in derisione nō solū ascribunt deo im
potentia sed et unumsericordia dicentes (saluus faciat eum
qui vult enī) supple ut dicat et est sensus verbi corū: ac si di
ceret dñs nō curat de eo (quoniam tu es qui extraxisti me) bñ
qd supra dictum constructio pēderet usq; ibi (ne discesseris
a me) et petit dic vir iustus ut nō derelinquat a dño in p
dicta tribulatione et allegat hic ser. Primum est dei liberali
tas quā allegat gratias agendo de impēso beneficio cū di
cit (quoniam tu es qd extraxisti me de ventre) mater est con
cupiscēta Ezech. vii. Pater tuus amoreus: et mater tua
cerbea: amoreus interpretat amarus et significat dyabolū
qd amarus est p inuidiā et trahit ad amaritudines inferni:
cerbea interpretat garrula et significat cōcupiscentiā que
semper garrit in ḥrendo volupte et clamando affer affer:
huius matr̄ venter est praua cōsuetudo in qd sicut in ven
tre formant filii dyaboli et nutrunt spermate voluptate.
Lu. xxi. De pregnatiis et nutrientib; in illa die. Hiero
xv. Maledicta dies in qua natus sum. In vtero isto alle
gat ergo vir iustus qd dñs non derelinquit enī. Primum qd
ia tantū ei cōtulit beneficium qd extraxit eum de ventre isto:
hoc est a peti consuetudine et est bona allegatio teste apo
stolo ad Roma. v. Cum inimici essemus reconciliati sum⁹
deo per mortē filij eius multo magis reconciliati salvi eri
mus in vita ipius: et dicit (extraxisti) quia p violentiā ipse
est agnus dei qd tollit peccata mundi. Job. i. ad Bal. i. Qui
me segregavit ex vtero matr̄ mee et vocavit me p grām su
am. Secundum qd allegat est cōfidentia sua: vnde dicit (spes
mea) tu es (ab vberibus matr̄ mee) vbera pōdicate matris
sunt delectatio in ope. Tren. iii. Lamie nudauerunt mam
mas. i. demones vel cōcupiscentiē pēderunt falsas dele
ctationes. Isa. xxviii. Quē vocebit scientiā et quē intellige
re faciet auditū ab actatos a lacre auulos ab vberibus:
et hoc est qd animalis bō non percipit ea qd sunt spūs dei.
I. Chor. ii. Est ergo sensus (tu es spes mea ab vberib; ma
tris mee). i. ppter spem quā babeo in te ablactavi me et se
paravi ab omni delectatione carnali. et ideo qd tu imbi dul
cio: es qd ista: ideo (ne discesseris a me) de hoc dicit bea
tus Bern. Sit suavis et dulcē affectui dñs iesus christus
cōtra male dulcis vite carnalis illecebras vincat dulcedo
dulcedinē quemadmodū clavis clavū repellit et qd ista
sit boni allegatio significatiū fuit Gen. xxj. vbi dicit qd cre
vit puer ysaa et ablactatus est: fecitq; abraam cōiuivium
grande in die ablactationis eius. gaudet enim deus et gau
dere dñ ecclia quādō qd ab hūusmodi delectationib; se
parat. Tertio allegat qd dñs derelictus est: vnde dicit (in
te projectus sum ex vtero) sicut solēt matres inimicorum
des projectare pūulos. ps. Tibi derelictus est pauper: et est
sensus (in te projectus sum ex vtero). i. postq; (ab vtero).
id est a cōsuetudine peccati recessi (in te projectus sum)
id ē nullū habui qd curā mei gereret aut mī faueret. Sap. ii.
Brauis est nobis etiā ad vidēndū: quoniam dissimilis est
alijs vita illius et immutate sunt vie ei⁹. ps. Pater meus
et mater mea dereliquerūt me: dñs autem assūpsit me.
Quarto allegat dei iusticiā qui suos debet defendere et cō
seruare cū dicit (de ventre matris mee deus meus es tu)
deus per cultū meus per amorē: et ideo (ne discesseris a
me) quia dixisti Job. xiiij. Si qd diligit me sermones me
os seruabit et pater meus diliget enī et ad eum veniemus
et māsonem apud enī faciemus. Quito allegat instantē
suā necessitatē cum subiungit (quoniam tribulatio proxima
est). ps. Multe tribulatiōes iustitā tē: quia iustus tribu
latur a mundo: a carne: a dyabolo: mānus tribulat perse
quēdo: caro blandiendo: dyabolus seducendo: de prima
tribulatiōe Job. xvij. In mundo pressuras habebit: de
secunda. i. Chor. viij. Tribulatiōe carnis habebit hu
iūusmodi: de tertia. psal. Qui tribulant me exultabūt si mo
tus fuero. Prima tribulatiōe prima est: quoniam iuxta nos
Ezech. ii. Increduli et subuerores sunt tecū et cum scorpī
onib; habitas tribulatiōe carnis. Secunda proxima est
et inter nos. Mich. viij. Ab ea que dormit in simu tuo cu
stodi claustra oris tui. i. vide ne seduce carnis blandicijs
habens laxes gule desiderijs. Tertia tribulatiōe. s. dyabo

li proxima est quia est circa nos. Job. xij. Simul venerūt
latrones eius fecerunt sibi viam p me: obcederunt in gy
ro tabernaculū meū. i. Pet. v. Vigilate quia aduersa ve
ster dyabolus tanq; leo rugiens cirque quē deuo. Sexto
allegat paupertate suā cū dicit (nō est qui adiuuet me)
sc̄ in tribulatiōe ista. Job. xij. Noti mihi qd alieni recesser
unt a me. Eccl. xij. Dives cōmotus cōfirmatus ab amicis
humilis aut cū ceciderit expellit et a notis: vñ. Quidius.
Donec eris felix multos nuerabis amicos. Tempora si
fuerint nubila solus cris.

Gersus.
**De passio
ne xp̄i litter
raliter.**

12

C Circū dederūt me vituli multi thauri pin
gues obcederunt me.

C Circumdederunt Secunda pars in qua describit passi
onē et ordinē eius ponit ostendēs qd christus pmo caput
fuit: vnde dicit (circumdederunt me vnde vituli multi) i.
iudei lacrimi et sine iugo dei. Job. xviij. Labors et tribun⁹
et ministri iudeorū cōprehenderunt iesum. Tren. iii. Spi
ritus oris nostri christus dominus captus est in peccatis
nostris. Secundo fuit ligatus: de qd dicit (thauri pingues)
id est iudei contra dominū recalcitrantes (circumdederunt
me). id est sicut homines obſideri solent in castris ne euā
dant: ita me ligauerūt ne fugere possem: vnde Job. xvij.
dicitur. Comprehenderunt iesum et ligauerūt enī: quod fi
guratum est Gen. xxij. Abraam colligauit ysaac ut immola
ret enī. Tertio adiudicatus est morti: vnde dicit.

13

C Aperuerunt super me os suum: sicut leo
rapiens et rugiens.

C Aperuerunt super me os suū tē. dicentes crucifige enī:
et falsum testimonium ferentes contra enī. Isa. v. Expecta
ui ut faceret iudicium et ecce iniqtas iusticiā et ecce da
mor iniqtas in falso testimonio clamor ille. s. crucifige cru
cifige (aperuerunt os) contra enī qui non aperuit os suum
sed sicut ouis ad occisionē pro eis ductus est et coram ton
dente se obmutuit Isa. liij. (os suū) contra os dei. id est si
lum qd est os patr̄. Can. i. Osculetur me osculo oris sui
ad aggregandū autē hec triā mala subdit (sicut leo rapi
ens et rugiens) rapiens refertur ad pīmū et ad secundū: ru
giens vō ad tertī: leo rapit in magna audiāte sicut ipsi
cum magna audiāte et desiderio dominū cōprehenderunt
et ligauerunt: rugit cū magna crudelitate et ipsi ex magna
nequicia clamabant crucifige. Hiero. xij. Facta est heredi
tas mea quasi leo in silua delit contra me vocē suaz. post
hoc autē secuta est mors xp̄i: vnde dicit.

14

C Sicut aqua effusus sum: et dispersa sunt
omnia ossa mea.

C Sicut aqua effusus sum) id est sanguis meus effusus
est sicut aqua. i. vñliter apte et abūdante: sic enim effundit
aqd: mortē autē dñi secuta est mors spūalis aploz: vnde ad
dit (et dispersa sunt omnia ossa mea). i. apli qd licet ossa erant
alijs firmiores dispersi sunt qd a dñi recesserūt in passione
fm qd pōdixerat eis. Job. xvij. Ecce venit hora et iā nūc ve
nit et dispaginimi vñusq; in apria et me solū relinquit. Zach. xij. Framea suscitare sup pastore meū et sup virūz
coherentē in dicit dñs exercitū: framea passio est: pastor
xp̄s qd coheret pīi p vñitatē cōfici: et addit pūte pastore et
dispigen⁹ oues gregis. postea oñdit sex cās qd apli fuge
runt in passione. Prima fuit annibilatio diuine doctrine:
vnde dicit.

15

C Factū est cor meū tanq; cera liquecens:
in medio ventris mei.

C Factū est cor meū) i. doctrina mea sicut cera liquecens
id est euauit ad ignē passionis. et hoc (in medio ventris
mei). id est in infirmiorib; et mollioib; meis qd signifi
cāt per mollicē ventris: dicit autē doctrina dñi cor eius:
quia ipse tenere eā diliget sicut vulgariter dī: iste est cor il
lius. i. multū diligē illū. Mar. i. dixit iesus Camus in pro
ximos vicos et ciuitates ut ibi predicē: ad hoc enim veni: ec
ce qdū dñs dilexit doctrinā qd propter eā venit in mundum.
Ite dī cor qd corp⁹ xp̄i qd est ecclesia viuificat. Deut. viij

**Apli fuge
rūt in passi
one ppter
sex causas**

f 4

Q
Triplex tri
bulatio vi
ro iusto p
tuma.

Psalmus

16

Non in solo pane vivit homo: sed in omni verbo quod procedit de ore dei. Secunda causa fuit confessio miraculorum de qua dicit.

Aruit tanquam testa virtus mea: et lingua mea adhesit faucibus meis: et in puluerem mortis deduxisti me.

Currit tanquam testa virtus mea). i. arida visa fuit in passione Christi quam ante passionem faciebat miracula: in passione vero non fecit miracula quod non potuit cum semper esset omnipotens: sed quod noluit arida putabat virtutem eius illi quod dicebant: alios salvos fecit scipio non potest salvum facere. **M**ath. xxvii. In catico abac. **C**orona in manib[us] eius. s. brachia crucis ibi. scis in cruce abscondita est fortitudo eius: non dicit peritura sed abscondita: **E**m. Greg. potest legi in bono (aruit tanquam testa) quid testa ante ignem nisi molle lutum sed ei ex igne agit ut solidet: virtus ergo humanitas Christi tanquam testa aruit: quia ab igne passionis ad virtutem incorrupti crevit. **T**ertia causa fuit silentium Christi qui nihil loquebatur: non addit. (et lingua mea adhesit faucibus meis). i. nihil loquebar quod si esset mutus. **E**sa. liii. **C**oram tondente se obmutescet. **M**ath. xxvii. Et non residit ei ad ultimum verbū ita ut miraret pylatus vehementer. Quarta est mors Christi et desperatio de resurrectione: non ait (etiam in puluerem mortis deduxisti me) o pater secundum opinionem iudeorum quod credebatur meus corpus incinerandū esse. **P**ro. Estimatus sum cum descendebus in lacum. Quinta causa fuit detractiones iudeorum: de quo subdit.

17

Quin circūdederunt me canes multi: concilium malignantium obsecedit me.

Cuin circūdederunt me canes multi). i. iudei oblatrantes et mordentes per detractionem: dicunt etiam canes propter inimicitudinem crudelitatem loquendi indiscretionem et impudiciciam et audacitatem. **E**sa. lvij. Canes impudentissimi nescientes satiatae. Sexta causa fuit conuentus malorum: de quo sibiungit. (cōsilium) vel (cōsilium malignitatis iudeorum) vel gentilium crucifigentium (obsecdit me) pernaciter usque ad mortem meā: vel sic (cōsilium mali). s. p̄ncipium sacerdotum et phariseorum (obsecdit me) in sepulcro. de quod cōsilio et obsecido. **M**ath. xxvii. Conuerunt p̄ncipes sacerdotum et pharisei ad pylatum dicentes. Domine recordati sumus quia seductor ille dicit adhuc viues: post tres dies resurgā. Tuba et custodiri sepulcrū tecum. **M**oraliter. qmō prelati dicuntur vituli thauri et vacce obsecdetes dominum

S

Sicut circūdederunt me canes multi: concilium malignantium obsecedit me. **I**bo. g. ad optimates et loquacis Christi em cognoverunt via domini et iudicium dei sui et ecce magis bi sumul confregerunt iugum ruperunt vincula: hi ergo vituli circūdederunt dominum: sed quod circūdatio platorum sumitur in bono quoniam: ut **Z**ach. ix. Circūdabo dominum meā ex his qui militāt mībi: et in ps. Mōtes in circūitu eius et dñs in circūitu populi sui: id specificat et ostendit quod circūdederunt eum in malo sensu dicens (thauri pingues obsecderunt me). **E**t nota quod id est vacca: vitulus: thaurus: s. rō est diversa. Prelati enim mali dicunt vacce: propter mollicētē et remissionē. **A**mos iiii. Audite vacce pingues quod estis in monte samarie. i. in p̄latōe ecclie. **E**sa. iij. Dabo pueros p̄ncipes eorum et effeminati dñabunt eorum: et in eodem inlieres dñatē sunt ei. s. populi thauri dicunt per supbia. **J**ob. xv. Ecurrit aduersus teū erecto collo et pingui ceruice armat⁹ est: vituli dicunt propter luxuriā: et predictus est: et sicut ex thauro et vacca nascit vitulus sic ex supbia et remissione nascit luxuria: et bene dicunt (thauri pingues) quod ex pinguedie diuinitati quod habet venit supbia eorum. **P**rodiit quod ex adipe iniqitas eorum. **D**eue. xxxij. In crassatus est dilect⁹ et recalcitrauit. dicunt autem diuinitate pinguedis: quod pinguedo excecat boiem magnitudinem quoniam in capite est vel circa oculos: sic diuinitas in plaq⁹ qui

sunt oculi. **J**ob. xv. Operuit facie ei⁹ crassitudo. Itē putgado facit boiem pōderosum sic diuinitas. **L**u. xviii. Qd difficile quod pecunias bñt intrabunt in re celorum isti (thauri pingues obsecderunt dñm) in circūitu ita quod non potest populus venire ad dñm propter exempla mala platorum: vñ conquerent dñs. **O**see. xj. Circūdederunt me in negotiatioe sua effraui: effraim interpetat auctus vel fertilitas: vñ bñ significat istos thauros pingues quod in negotiatioe sua obsecderunt dñm ne alii veniat ad ipm. i. in malis opib⁹ suis: quibus ostendit se deū negare. ad **C**h. i. Content⁹ se nosse deū factis autem neget cu⁹ sunt abhoiati et increduli: et ad omne op⁹ bonū reprobi: propter hoc dicebat dñs **M**ath. xxij. Ue vobis stribe et pharisei quod claudit regnum celorum ante hoies: vos autem non in trahitis nec alios intrare sinet. **H**ierony. Nibil adeo nocet ecclie dei quam quod vere de peiores sunt clerici quod laici et verius adhuc dixisset: si dixisset peiores sunt plati quod subditi (aperuerunt super me os suū sicut leo) leo aperit os ad tria scis ad rapientiū: deuorandū ad rugiendū siliter plati p̄ce. **P**ropter precipitando austere cōminando iniuste et indiscrete excommunicatio: de rapina platorum dicit dñs **M**ich. iii. **L**u. dñe p̄ncipes iacob et duces dom⁹ israel: nunquid non vestrum est sciare iudicium quod odio habetis bonū et viligatis malū: qui quod adtra a violenter tollitis pelles eorum desigunt eis et carnem eorum desuper perirent os ossibus eorum tē. si quis autem eis velit resistere statim sequitur rugie p̄ceptorum cōminacionū excommunicationum. **E**zech. xpm et mē. **R**ū austerioritate impabatis eis et cum potētia. Item **M**ich. iii. Qui mordet tentib⁹ suis et p̄dicant pacem: ecce deuoratio: si quis non dederit in ore eorum quippiā sanctificantur sup eū p̄lū: ecce rugitus sanctificat sup aliquem prelū quoniam excoicatur. **E**t nota quod dñs addit (sup me) dupliciter. id est sup me. i. cōtra me. **M**ath. xxv. Qd vñ ex minimis meis feci. mibi feci. vel (sup me). i. loco mei: sicut vulgariter dicit iste accepit hoc debitū et ego teneo: solvere: sic dño imputat iniqtas platorum. **E**sa. liij. **A**blat⁹ est populus me⁹ gratiā. i. sine ea spoliatus et depredat⁹: et per quod sit factū subdilat dñatores eius inique agit dicit dñs. et quod dño imputat subinquit: et iugiter tota die nomē meū blasphemat: sed dñs satissim acer lesis quod malefactores puniet. **P**ro. Et istimashi inique quod ero tu similis quod si dicat non ero: en subdit. arguā te et statuā te cōtra facie tuā: quod iudicium durissimum in bis quod p̄sum fieri: et potētes poteris tormenta patientes. **S**ap. vij. Effusus sum sicut aqua: et p̄ps se coparat aqua. **E**ccl. xxij. Ego quod si fluuius torris et sicut aqueductus exiui a paradio: et propter tres rōnes coparat aque. **P**rima quod aqua lauat irrigat et lapsum facit pedib⁹: sic p̄ps lauat a peccatis nostris in sanguine suo: in hui⁹ rei signū lauit pedes discipulorum Job. xij. Itē p̄ps irrigat terrā. i. ecclesiā. **E**ccl. xxij. Rigabo ortū planetariō: et in eberiābo partus mei fructū. **G**en. ii. Fons ascēdebat et terra irrigans eccliam. i. p̄ps de beata virginē irrigans eccliam. **E**t p̄ps occasionaliter fecit lapsus pedib⁹. **L**u. ii. Ecce positus est hic in ruinā: et in resurrectōne multorum tē. dicit ergo (effusus sum sicut aqua) scis a petitoribus quod est postea p̄ps habitat in eo per gratias ad petītiō revertit p̄pī effundit. **E**ccl. xij. **C**or. satui. quod vas contractū omnē sapientiā non tenebit. i. p̄pī quod est oī sapientia. i. p̄fecta: si sicut aquā effundit eū quod de effusione illa non curat nec dolet: sic non curat de aqua si effundat. **H**iere. ii. Duo mala fecit populus me⁹ me tercliquerit fonte aque vineae ecce effusio: et foderūt sibi cisternas dissipatas quod cōtineat non valēt aquas ecce effusio sicut aqua. q. d. non curat nec per conscientiam redierūt et foderūt tē. cisterne dissipante quod cōtinere non valēt aquas sunt mūdi voluptates et delitiae et diuitiae quod in estate quoniam magis necessaria est aqua expicatur. i. in articulo mori. **J**ob. xxvij. Dives cum domiserit nimil secū afferet tē. cisterna dñs aquaz p̄diderat in estate quā absēde habuerat in hyeme quod in igne infernali positus gutta aqua petens non fuit exauditus: sed dictū est ei. **F**ili recordare quod receperisti bona in vita tua. s. in hyeme tua. lazarus siliter mala: nunc autem hic consolat⁹: tu dō cruciari. s. siti et calore in estate tua (et dissipata sunt oīa ossa mea) ossa Christi: vel ecclie sunt clerici et plati quod ossa candida sunt fortia portant carnē: ita clerici et prelati debent babere can-

Qualiē p.
lati adi-
star leonis

Xps diaf
aq tripl.

Xps diaf
ossia chri
stī yd ecclē

sic sunt de- dorem duplum. s. innocetie et castitatis vel cordis et cor- poris muciciam: de quibus **C**an*n.*iiij. **L**audatores nazareni et plati ppter duo rei eius nunc intidiores lacte: cccc duplex candor. Itē debent esse fortes **C**an*n.*ix. **L**e^ctūlū salomonis. ix. fortes ambiunt ex fortissimis isrl. lectulū salomonis. i. xpi est ecclēsia quā ambiunt plati et clericī qui debent esse fortes et sub numero sexagesimo qz debet esse fortes et pfecti in adimplētione decem mādatorum et septem operum misericordie. Item nō solum fortes sed et fortissimis israel: vt sunt fortes resistēdo viri fortiores bñ opando: fortissimum acuerfa patienter patiendo: tales possunt ambire lectulum Salomonis. i. seruare ecclēsiam: vnde dicit*n.* **M**ach. xij. Ut hō fortissimus iudas bortabat pp̄lm̄ conseruare se sine p̄tō. Itē debet portare carnē. i. imbecilles supportare. ad **R**om. xv. **D**ebem⁹ nos firmiores imbecillitatem infirmorum sustinē. **H**ec ossa disp̄sa sūt omnia: qz plati et clericī disp̄si sunt ad exteriora non collecti ad interiora. **A**nde sicut dictrum est de pplo **E**xodi. v. **D**isp̄sus est pp̄lus p̄ oēm terram egypti ad colligēdas paleas sic potest modo dici de platis ilhd **C**an*n.*iiij. Disp̄si sūt lapides sanctuarū in capite oīm platearū (factum est cor meū tanqz cera liquefēns) et xp̄i sunt religiosi qui sunt intima in corpore xp̄i qz est ecclēsia **O**see. ii. **D**ucam eam in solitudinem et loquar ad cor eius istud cor factum est sicut cera liquefēns: qz ad modum cere dissoluunt ad ignem cupiditatis et concupiscentie et imago dei et signaculum xp̄i qz debebat in eis ee impossū tam nō appeti in multis. **P**o. Sicut fuit cera a facie ignis: sic pereant p̄tōres a facie dei. i. pereat in eis facies dei: de qua facie vel signaculo dicit dñs ad ecclēsiā. **C**an*n.*vij. Pone me ut signaculum sup cor tuum. i. sup religiosos contemplatos pone me ut signaculum sup brachium tuum. i. sup actiuos: sed diabolus qui signaculum istud in scipio ad ignem ambitonis deleuit cui dī **E**zech. xxvij. **T**u signaculum similitudinis plenus sapia et pfectus decor in delictis paradisi dei suisti et post dī elevatus est cor tuum in decoro tuo p̄didisti sapiam tuam tē. cor di ecclesie. i. religionis ignem cōcupiscentie cupiditatis ambitionis et buius apposuit et sic iam (factum est cor) istud (tanqz cera liquefēns) p̄ dissolutionē et h̄ (in medio vētris mei). i. inter infirmos et molles ecclēsie. i. seculares. **P**o. Et cōmixti sunt inter gentes et didicerunt oga eorum et servierunt sculptilibus eorum et factum est illis in scādūlū **O**see. viij. Deuoratus est isrl nunc factum est in natib⁹ qz vas immundum: qz ip̄i ascenderunt ad assur: potest hic versus exponi de beata virgine. **I**psa em̄ dicit cor xp̄i: qz eam summe dilexit: et ipsa intima fuit in corpore xp̄i mystico: ipsa liquefacta est p̄ dolorē et amorem ad ignē passionis xp̄i: sicut em̄ dī **L**uc. ii. Et tuam ipsius animam p̄transibit gladius. et **C**an*n.*v. dicit ipsa. **Q**uama mea liquefacta est ut dilectus locutus est: illud verbum **J**ob. xij. **M**ulier ecce filius tuus (aruit tanqz testavirtus mea) hoc de necessitate sequit ex quo disp̄sa sunt ossa et cor aruit qz debilitē corporis: vnde dicit (aruit tanqz testa virtus mea) testa em̄ si p̄cutiā cito frangit: sic ecclēsia tempore isto in membris suis cito frangit si p̄cutiā tentatione vel aduersitate: vnde dicit*n.* **N**au. iiij. **O**mnes munitio- nes tue sicut fucus cum grossis suis si concusse fuerint ca- dent in os comedentis et hec debilitas p̄cipue prouenit ex defectu sibi dei: de quo subdit (et lingua mea adhesit fauibus meis) **P**o. **P**ercussus sum ut senū et aruit cor meum: quia oblitus sum comedere panem meum. s. panem verbi dei: post nimiam debilitatem et defectum virtualius necessario sequit mortis: vnde addit (et in puluerem mortis deduristi me) p̄ peccatum. i. deduci p̄missisti: sicut dicit **Z**ne nos inducas in tentationē **M**ath. vij. Non dicit so- lum in mortem: sed (in puluere mortis) qz omnia bona que peccatum inuenit in homine mortificat et incinerat: nec est spes qz p̄ se possit resurgere **J**ob. xxxv. **I**gnis est vos qz ad consumptiōnē deuorans et omnia eradicans geni- mina (quoniam circūdecerunt me canes multi) et diuersi sunt em̄ canes iudei ut supra dictum est. **E**t **C**assiodorus dicit canis ignos oblatrat: sic iudei nouam doctrinam

dñi mini me recipientes contra eum oblatrabant. Item canes dicunt ydolatre sue gentiles **M**ath. xv. Non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus. Item beretici **M**ath. vii. Nolite sanctum dare canibus. Item scismatice **P**hilip. iiij. Evidete canes uidete malos opera- rios videte cōcussionē. Item apostate **P**rouer. xxvj. Si eut canis qui reuertit ad vomitum suum: sic impudens qui iterat stulticiam suam. **i**j. **D**et. ij. **C**anis reuersus ad vomitum suum et sus lora in volutabro luti. Item raptores **D**eut. xxiiij. Non offeres p̄cius canis in domo dñi dei tui. **B**losa. **R**apacis dona. quid mirum ergo si dñs morit in membris suis cum tot canes circumdant eum mordētes et deuorantes quātūm possunt: et ppter hoc etiam alia est infestatio: de qua subdit (consilium malignū obse- dit me) malignantes dicunt quasi malo igne ardētes. **f**m qz dicit. **j**. **J**obis. v. **T**otus mundus in maligno positus est id est in malo igne: hoc est ignis luxurie. de quo in ps. **J**uuenes eorum comedit ignis. horum malignantiz est consilium illud **S**ap. ij. Non p̄tereat nos flos temporis coronemus nos rosas anteqz marcescant: nullum pratuz sit quod nō p̄transcat luxuria nostra. illud cōsilium obse- dit bodie dñm in tēplo suo. i. ecclēsia et in mītis posuit ig- nem luxurie in templo domini hoc est consilium balaam qui tedit consilium balach. ut mitteret filias madian co- ram filiis israel **A**pocalip. ij. **H**abes illuc tenentes doctri- nam balaam qui docuit balach mittere scandalum coraz filiis israel edere et fornicari: et dicit **H**ern. **C**antis est in mulieribus apparatus et pompa vestium tam subtilis et inexcogitata tricatura tam dolosi et stulti respectus earuz tam fraudulentē et fallaces incessus carum qz singula mēbra que castitati seruire debuerat in castitatis pīculūrīde ant potius cōuirasse.

Foderunt manus meas et pedes meos: 18
dinumerauerunt omnia ossa mea.

Foderunt manus meas De passio-
nauit modum traditionis xp̄i et adjudicationis morti. hic ne xp̄i ifa-
autem passionem eius duobus modis describit. Primo liter.

p̄ confixionem manuum et pedum: ibi (foderunt tē.) **S**e

cundo p̄ extensionem in cruce: ibi (dinumerauerunt tē.) **S**e

Dicit ergo (foderunt) iudei (manus meas et pedes me- os) cum acumine clauo: um: nec dicit transfixurunt: so-

derunt ut notet fructum qui inde secutus est. scz eterna be- ati tuto: vñ versus. **F**ossa perit tellus optato tpe tellus.

Fossa caro xp̄i celica regna dedit: de hac fossione **E**sa. iiiij.

Ingredere in petrā abscondere in fossa humo a facie tuno- ris dñi. i. in vulneribus xp̄i **C**an*n.*ij. **V**eni colubā mea in fo- raminibus petre in cauerna mācenē: petra xp̄s ē. **j**. **C**or. x. petra aut̄ erat xp̄s **H**iere. xlviij. Relinqte ciuitates ba- bitate in petra habitatores moab et estote qz colubā nidi fiacis in sumo ore foraminis (dinumerauerunt. o. os. m.). i. ita me extēderūt i cruce qz poterāt dinūrare oia ossa mea

Ipsi hō considerauerunt et inspererunt me: et sup vestem meam miserunt sortem.

Ipsi hō iudei (p̄siderauerūt) oculis cordis p̄ inuidiā

(et inspererūt) oculis corporis p̄ neqzī et crudelitatē tvidē

test et dolorē meū letati sunt. vñ dicit in ps. **E**uge engevide

runt oculi nři (diuiserunt sibi milites (vestimenta mea)) in

quoz pres (et sup vestē meā miserunt sorte). i. sup tunicā incōsūtile fm qz b̄ **J**ob. xij. **M**ilites cū crucifixissent eū

aceperūt vestimenta eius et fecerunt qzuo pres vnicuqz militi partē: erat aut̄ tunica incōsūtile defup̄ p̄terta p̄ to-

tum: dixerūt ergo ad inuidē: non scindamus eam: s. sortū ē

a militibus ut h̄ scriptura impleret. s. diuiserūt sibi vesti- metā meā tē. post orat xp̄s et primo petit auxiliū velox di-

cens illi ita.

Tu autem dñmine ne elongaueris auxiliū tuum a me: ad defensionem meam con- spice.

20

f s

Psalmus

Cu aut dñe pater (ne elongaueris auxiliū tuū a me)
sed acceler a me iuuare. Secundo perit auxiliū non tñ
velox sed t sedulū dices (ad defensionē mēā conspice)
i. p̄tinue vel ex toto aspice: deinde ostendit a quibus petet
liberari: t primo a mo: te ibi.

21

Erue a framea deus aiam meam: de ma-
nu canis vnicam meam.

Erue a framea) i. a morte q scindet diuidit aiam a cor-
pore (aiam meā) tibi simile. Scđo petit liberari xp̄s a po-
testate dyaboli: vñ dicit (t de manu canis). i. de peccate dy-
aboli (erue vnicam meā) i. aiam meā: dī em dyabolus ca-
nis: vñ in psona eius dicit Solias ad dñvid. i. Reg. viij.
Munqđ ego canis sum q tuvenis ad me cum baculo: go-
lias dyabolum dñvid xp̄m baculus crucē significat t aia
xp̄i bi dicit (vnicā) q̄ pragatiuaz habuit ex immunitate
peccati: q̄ sine omni p̄cō t q̄stum ad actū t q̄stum ad po-
tentiam t iterū in plenitudine gratiarū: q̄ dedit ei soli tē
p̄ nō ad mensuram Job. iiij. Sed videt cōtrariū Zech.
xiiij. Framea suscitare sup pastore meū t sup virum cobe-
rentem mibi dicit dñs sup xp̄m t b̄ dicit xp̄us (erue a fra-
mea). s. vt moriat: s. petivit non detineat sub framea. s. vt
cito resurget q̄d notat cum dicit (erue) Tercio petit libe-
rari ab impetuoso clamore iudeor. de q̄ dicit.

22

Salua me ex ore leonis: t a cornibus vni-
cornium humilitatem meam.

Salua me ex ore leonis) Hiere. xij. Facta est mibi bere-
ditas mea q̄si leo in silua dedit p̄tra me vocē suā. Quar-
to a supbia romanox: ibi (t a cornibus unicornū humili-
tatem meā) i. me bumile: dicebāt em romanī unicornes
pter monarchiā quā habebāt: rotus em mundus subie-
ctus erat eis cornua eoz supbia est: q̄r ceteros ventilabat
Moraliter (foderūt manus meas t pedes meos) vox ē
xp̄i capitū vel corporis eius q̄d est ecclēsia manus dñi: vel
ecclēsia fodere est bonis opib⁹ detrahēre: pedes fodere
est bonos affectus depravare: s. qui faciūt hec malignan-
tes: de quibus immediate p̄missum ē (osiliū mali. obsecrit
me) q̄d moraliter exposuimus de luxuriosis: vñ de ipsis se-
qui (foderūt manus meas) bonis opib⁹ bonorum de-
trahēdo (t pedes meos) sic affectus eoz ab amore meo
retrahendo: luxuriose em p̄cipue detrahēbo bonis dicendo
q̄ sunt papelardi t hypocrite: Un de ipsis cōquerit dñs
Zal. iiij. Me p̄figit ḡs tota: i. oēs gentiliter t bestialiter
viuetes p̄ luxuriā: vel dicit ḡs tota: q̄r fere oēs sunt lu-
xuriosi: t dicitis in q̄ confiximus tecū decimis t in primi-
tis: q̄ decimas intelligit opatio t impletio decē mādatō-
rum: p̄ paucitatis impletio noui mādati charitatis: in deci-
mis ergo dñm crucifigūt vel p̄figunt gentes. i. luxuriosi q̄
ocia seccates decem mādata implere negligunt t imple-
tib⁹ alijs detrahūt: t hoc est q̄d b̄ dicit (foderūt manus
meas) in primitiis eum p̄figunt: q̄ post p̄cupiscentias suas
eentes nouū mādata vñlētūt: t alios retrahūt: t hoc se
quid (dimumerauerūt oia ossa mea) dicit xp̄s vel ecclēsia
i. fortis in co:pe meo. ad paucitatem redēgerūt: ita q̄ defa-
cili numerari p̄nt: q̄ de ossibus dñi t ecclēsiae facta est caro
dyaboli: dyabolus em̄ quasi simia traſecit dñm: dñs em̄
de osse fecit mulierem: t dyabolus de ossibus dñi. i. de for-
tibus ecclēsiae facit molles t effeminate exemplūt signū
bariter habemus in Sansone: de quo Iud. xv. dī q̄ Da-
lida fecit eum corrīre sup genua sua t i sinu reclinare ca-
put. vocavitq; tonsorem t rasit septē crines eius. t statim
ab eo fortitudo recessit. Sanson quemlibet sortem signat
Dālida carnem vel meretricem: crines septē virtutes se-
ptem. s. tres theologicas t quatuor cardinales: vel septē
tona sp̄issanceti: tonsor dyabolus: de q̄ Hiere. l. Erossauit
eum nabuch. rex babylonis adaptatio plana ē: s̄l est ex
emplū de dñvid t salomonē t multis alijs Prover. vij.
Mulier viri. i. fortis t virilis p̄ciosam aiam capit ipsiō
psiderauerūt) dicit xp̄s (ipsi) cum pondere quasi p̄cipui i
ecclēsia. s. clerici t plati (psiderauerunt t inspererunt). s.
xp̄m in scripturis: multi quidem oculo intellectus: pauci

vo oculo affectus: vel (me psiderauerūt) dicit ecclēsia si-
cut filii ruben t gad viderunt aptas alienis pecoribus ia-
zer t galad t post quesierunt eas a moyle t obtinuerūt
eas: sic scholares primo videntes dñm in sacra scriptura
q̄i sunt noui theologi post cōsiderauerunt oculum ad viden-
dum ecclēsiam. s. in qua ecclēsia sunt meliores p̄bende. et
postmodum tantū faciūt si possunt q̄ Moses. i. dñs pa-
pa p̄cedit eis aliquam vel alias earum: hoc est q̄d dicit
(considerauerunt t inspererunt me) primo caput t post
corpus (diviserūt sibi vestimenta mea) vestimenta em xp̄i
t ecclēsiae sunt sacra ecclēsiae bona t p̄alia ecclēsiae t p̄pli q̄
sunt in ecclēsia: vnde Esa. xlxi. Leua oculos tuos t vide:
omnes isti p̄gregati sunt venerant tibi vino ego dicit dñs
q̄r omnibus his velut ornamēto vestieris. hec vestimenta
sibi diuidunt q̄n quelibet portionem suam in ecclēsia vel
quelibet suam ecclēsiam recipiūt (t sup vestem meā misce-
runt sortem) vestimenta in plurali dicunt p̄bende t mino-
res ecclēsiae vestis in singulari dī cathedralis ecclēsiae quā
nō diuidunt q̄r nō p̄nt: s. mittunt sup eam sortem in q̄ norā
tur eorum p̄tentio: q̄r nō possunt vñanimiter eligere s̄ for-
te. i. casu fuit hodie ep̄i appellant eis t tunc ponit papa
ep̄i aliquem: de quo non sperabat fm q̄ dī Eccl. xij. In
suspicabilis portauit diadema (tu aut dñe) vox est xp̄i v̄
ecclēsiae quasi illi ita diuidūt me t cōtendunt (sed tu dñe
ne elongaueris auxilium tuum a me) s̄ adiuua me ad re-
sistendum malitie eorum (ad defensionem meam conspi-
ce). i. defende me a filiis meis qui pugnat p̄tra me: t q̄b
petat ostendit subdens (erue a fra. deus ani. me.) i. libera
me a scismatica lingua (t de manu canis vnicam meam)
i. cathecalem ecclēsiae ne veniat in manu plati qui sit ca-
nis p̄cupiscentiam carnis: dī em canis esse arā luxurio-
sum t gulōsum: aut qui sit leo p̄ rapacitatem t p̄cupisen-
tiam oculorum: aut unicornis p̄ ferocitatem t supbia t
hoc dicit (erue a fra. deus ani. m. t de manu ca. vnic. me.)

(Salua me ex ore leo. t a corni. vnicor. hu. meā) p̄t cōia
totum breuiter exponi de aia fidelī vt dicat (foderūt) de-
mones (manus meas t pedes meos) op̄at cogitationes
tentando Matth. xij. Si sciret paterfamilias qua hora
fur veniret vigilaret vñiq; t nō sinecer p̄fodi domum suā.
(dimumerauerūt omnia ossa mea). i. dimumerare me fece-
runt sortia opa vt haberent vñam gloriam. j. Paral. xij.
Consurserit satan p̄tra isrl t incitauit dñvid vt numera-
ret israel: ipsi v̄o demones (psiderauerūt me). i. cōsidera-
re me fecerunt opa mea exteriora (t inspererunt me) q̄nt
ad interiora iudei t alij. q. d. ostēdi omnia mea ad iacean-
tiam cōtra illud p̄ceptum dñi Matth. v. Nesciat sinistra
tua quid faciat dextera tua vt sit elemosyna tua in absco-
dito Job. xxij. Si vidi solem cum fulgeret ibi glo. Sol in
fulgore est bonum opus in manifestatione soli boni bona
opa sua nō vident q̄ alijs videnda p̄bent: t ex hoc sequit
(diviserūt sibi ve. mea) q. d. fm illud Greg. dep̄darī desi-
derat qui thesaurum in via portat. ostēdi bona mea latro-
nibus t ipsi spoliauerūt me. hoc est (diviserūt) a me (sibi)
nō ad utilitatem s̄ ad gloriam suam t leticiam (vestimen-
ta mea). i. virtutes meas: de quibus vestimentis ad Col.
iii. Induite vos sicut electi dei vñscera misericordia
tem humilitatem modestiam patiētiām t c. t q̄ sic p̄yanā
gloriam amittant bona hominis figuratum fuit. iii. Re-
x. xvi. Ezechias ostendit omnia que erant in domo sua nō
cōs regis babylonis: t venit Esaías ad eum dices: Quid
viderūt isti in domo tua: t r̄ndit oia que sunt in domo mea
viderūt nōibil est em q̄ nō monstrauerim eis in thesauris
meis: t statim dixit ei esaias. Quid sermonem dñi. ecce di-
ces veniet t auferēt oia que sunt in domo tua in babylonē
nō remanebit quicq; ait dñs. p̄ nuncios Nabuchodonos-
or significans suggestiones dyabolivel ipsi demones sug-
gerentes vñam gloriam cetera plana sunt: nec solū p̄yanā
gloriam amittant vestes iste virtutum: s̄ etiam p̄ quodli-
bet peccatum mortale: vñ etiam de alijs peccatis tentant
nos demones vt auferant a nobis istas vestes: t hoc est
quod subditur (Et super vestimenta mea miserunt for-
tem) id est sicut mitentes sortem super candem rem sūt

Figura

Figura

tres theologicas t quatuor cardinales: vel septē
tona sp̄issanceti: tonsor dyabolus: de q̄ Hiere. l. Erossauit
eum nabuch. rex babylonis adaptatio plana ē: s̄l est ex
emplū de dñvid t salomonē t multis alijs Prover. vij.
Mulier viri. i. fortis t virilis p̄ciosam aiam capit ipsiō
psiderauerūt) dicit xp̄s (ipsi) cum pondere quasi p̄cipui i
ecclēsia. s. clerici t plati (psiderauerunt t inspererunt). s.
xp̄m in scripturis: multi quidem oculo intellectus: pauci

Digesimus primus

XLVI

guli singulas & diuersas tentationes (misericordia superest mea) ut eam auferret. vii ipsi dicit subiunice vel dicit ad pectoris illud Proverbij. Sorte mitte nobiscum: marsum pum sit ynu oim nrm: tibi pmissum est qd (ne elongaueris auxiliu tuu a me) ad bonu faciendu (ad defensionem mea) contra tentationes demonii (cospice) continue aspice: qd ipsi coniue me infestat & tpi vestez laniare nitunt Job. xxx. Qui me comedist no dormiut in multitudine eoru psumit vestimentu meu (eruc a fra. deus ami. m.) sic orare debet aia in angustia tentationis posita (framea) est petri. vii Eccli. xxi. Quasi romphea bis acuta omnis iniquitas (& de manu canis). i. diaboli (vincula mea). i. aiem: t vocat hic dyabolus: tibi pmissum est qd (ne elongaueris auxiliu tuu a me) ad bonu faciendu (ad defensionem mea) contra tentationes demonii (cospice) continue aspice: qd ipsi coniue me infestat & tpi vestez laniare nitunt Job. xxx. Qui me comedist no dormiut in multitudine eoru psumit vestimentu meu (eruc a fra. deus ami. m.) sic orare debet aia in angustia tentationis posita (framea) est petri. vii Eccli. xxi. Quasi romphea bis acuta omnis iniquitas (& de manu canis). i. diaboli (vincula mea). i. aiem: t vocat hic dyabolus:

En anguilla tentatis posita (framea) est petri. vn **Ecli.**
Framea
de petri: t
quere diabo
lus de ca
nis leo et
vnicornis
xij. Quasi romphea bis acuta omnis iniquitas (t de ma
nu canis). i. diabol (vnica mea). i. aiam: t vocat hic dy
bolus canis: leo t vnicornis: canis lингit t oblatrat: sic dy
abolus in tentatione lingit blandiendo t latrat suggestendo
leo rapit t rapit fortiter tenet: sic dyabol rapit boiem a co
sensu vel opacitate t fortiter tenet in cōfusione. vn **Ecli.**
xii. Si accesseris ad illa. s. pcta suscipiet te dentes leonis
detes eius interficietes aias. vnicornis ferit t impedit co
nu suo. sic diabolus ferit t impedit pteores in inferno. Est
ergo dyabolus canis in tentatione: leo in peti ppetratione:
vnicornis in pena: t ideo orat aia fidelis t dicens (cruel a
framea deus aiam mea: t de manu canis vnicam mea: sal
ua me ex ore leonis: t a cor. tē.

Contra te sperabo et a te. **M**arrabo nomē tuūm fratribus meis: in
medio ecclesie laudabo te.

De fructu multiplici passionis Christi. **C**tercia ps in qua determinat multiplices fructus passio-
nis domine. **P**rimus est manifestatio nōis domini de quo dicitur (narrabo). i. manifestabo: dicit Christus (narrabo) inquam cū suscitaueris me (nomen tuum) o deus pater fratribus meis aplis Job. xx. **V**ade ad frēs meos tē. Heb. ii. **E**xponit h̄ verbū apli dices de Christo. nō profundit eos vocare fratres dices (narrabo nomen tuum fratribus meis) istis autem fratribus narrauerit manifestauit nomen domini postquam resurrexit sicut dicitur Act. i. **Q**uibus et prebuit scīp̄m viuum post passionē suā in multis argumentis per dies. pl. apparet cist loquēs de regno dei. **S**ecundus fructus fuit vniuersalis ecclie laudatio. vñ subdit (in medio ecclie) i. apte. qz p vñ ecclesiā (laudabo te) i. faciat laudari Abac. iii. **L**et laudis eius plena est terra. **P**s. In oīm terrā exi. so. eo. tē. et statim ouerit Christus sermonē ad suos fideles hortans eos ad laudem. vñ dicit.

Qui timetis dñm laudate eum: yniuersum
semē iacob glorificate eum.

Qui timetis dñm) timore filiali vel iniuriali: laudate euz
alios nō monetur laudēt nisi timetis dñm: qz sicut Eccl.
xv. Non est speciosa laus in ore pcrōis. Timorō dñi ex-
pellit pccm Eccl. i. Et qui sunt illi qui euz timet explanat
dicēs (vniuersum semen Iacob) nō carnale b spāiale glo-
rificate eum). i. oēs qui sunt de ecclesia qd exp̄ssius expo-
nit dicēs.

25 **C**imeat eum omne semen isrl: qm̄ nō spre-
uit neq̄ desperit depcationē pauperis.

Limeat eum omne semen). i. qui deū templant p vc-
ram fidē. Et nota q̄ intermisces bic laudare t timere ad
innuēdū q̄ laus d̄z esse cū timore. Laus em̄ ex gaudio cor-
dis pcedit q̄ nisi reprimet timor cito in dissolutionem
verteret. **P.S.** Seruite dño in ti. t exul. ei cuž tre. t q̄re sic
debet laudari t glorificari subdit (q̄m nō spreuī) negligē-
do (neq̄ desperit) cōtēnēdo (dep̄cationē paupis) i. mei
paupis in terra. dicit p̄s.
Clōc auertit faciem suam a mea cum cl-

Mec auer fa su) repellendo oīōnē meā qua petū ut re

¶ *U*nus autem iudeus noster, iustus, et regnante Iesu Christo, dicitur: *Si ergo
surgeremus ut sacerdotes, dicimus enim quod est: Et si ergo
exaudiremus ut fratres, dicimus enim quod est: Exaudi nos, quia
exaudiuit nos.* **¶** *I*n oibus exaudiremus est pro sua reue-
rentia: deinde queritur sermonem ad patrem ostendens quod ecclesie
sua ita laudat eum sicut horzabat tempore: *vñ dicit.*

Apud te laus mea in ecclesia magna: vota mea reddam in cōspectu timentium eū:
Apud te laus mea) o p̄ (in ecclesia magna). i.coto or-

be diffusa: vel (magna). i.e. te magnificata (apud te) qd si
cut d^r Job. v. Qui nō bonificat filium nō bonificat pa-
trem: vñ Job. xii. Nunc clarificatus est filius bois: t. de-
us clarificatus est in eo: vel sic (laus mea est apud te) in
celo (in eccl^{sia} magna). i.in eccl^{sia} triūphāte. Ps. Qui
habitāt in dō. t. dñe in se. s.lau.te. Tercius fructus passio-
nis xp̄i obsequiū fidelū: vñ subdit (vota mea reddas). i.
pmissa q̄ pmisi in baptismo dices: abrenūcio diabolo et
obibus pompis eius t credo in deū tc. t loquīt hic xp̄s in
psona membrozū t sequit iste fructus ex posse: qd ipē
baptismus ex passione vim habet regenerati Ro. vi. Qui
cunq; baptizati sumus in xp̄o iesu in morte ipsius bapti-
zati sumus: t h̄ erit (in cōspectu timentiū eū). i.in conse-
ctu totius eccl^{sie}: vñ t fontes sunt in medio eccl^{sie} t so-
lemniter pueniūt xp̄iani ad eccl^{sia} cōem vt ibi orēt t ser-
uiat dño. Quartus est spūalis comestio eucharisticie: de q̄
sequit.

Cedent pauperes et saturabuntur; et laudabunt dominum qui requirunt eum: vivent corda eorum in seculum seculi.

Cedent pauperes etc.). i. spūaliter comedent determinat **Nō quicq**
Job. vi. Panis quā ego dabo caro mea est: ostēdit autē h
primo q̄ panis iste est sufficiētē cum dicit (paupes) de cōi
bus em̄ t̄ plenarijs ferculis soleat dari paupib⁹ t̄ non de **de sacro eu**
interferculis: de sufficiētē istius panis habet. iii. **Regum**
xvij. Hec dicit dñs deus isrl: ydriā farine non deficit: t̄ le
chitus olei vſq; in diem iū qua daturus est dñs pluianiā
sup faciem terre nō minuet ydriā farine corpus xp̄i lechi
tus olei sanguinē eius significat q̄ nō deficient in ecclesia
i. vſq; in diem iudicii in q̄ pluēt dñs illam pluviā: de qua
dicit **Ezech. xxviiiij.** Ignem t̄ suspbur pluā sup eum t̄ su
per exercitū eius. i. sup dyabolū t̄ sequaces eius **Matt.**
in fine. **Ecce** ego vobisū sum. s. in sacro altaris oībus die
bus vſq; ad p̄summatiōnē seculi. ideo bñ dicit (edēt pau
peres) q̄ nō comedent spūaliter nisi paupes. i. p̄tempo
res diuitiarū t̄ humiles: qui em̄ plus diligit seculū q̄ dñs
nō comedit eum spūaliter ad salutem: licet comedat eum
sacrāliter ad damnationē suam: vñ dicit **Aug.** Quid est
xp̄m māducare nisi h̄ soluz. s. in sacro corpus eius accipe
charisticie
Figura

multi enim indigni accipiuntur. sed in ipso manere et babere seipsum manente sum qd ipsem dicit Job. vi. Qui manducat carnem meam et bibit meum sanguinem. si spiritualiter in me manet et ego in eo. t. b. Bern. dicit manducare spiritualiter corpus Christi est passionis et redemptoris Christi sacre attentius intelligere beneficia ad sumendum suauiter in conscientia: et recolendum fideliter in memoria. Sed ostendit qd panis iste est res iesu ibi (et saturabit) Ps. Ex adipe frumenti satiat te Prouer. xiiij. Iustus comedit et replet aiem sua: veter autem impiorum infaturabilis Isa. lv. Comedite bonum et delectabitis in crastinudine aia vita: panis eucharisticus domini bonus anthonomatus sine honore. Tercio ostendit qd panis iste est iocundus. id generat iocunditatem ibi (et laudabit dominum) gratias agendo. ps. Sicut adipe et pingue gemitus re. a. m. et la. et. l. o. m. Quartuostendit eum esse sapientiam et dulcissimum eum dicit (quod regnatur eum). id iterum queritur Eccli. xxvij. Qui eduit me adhuc elutum: et quod bibut me adhuc sitiens. Quinto ostendit qd iste panis est pascens cum dicit (vici corde eorum in se. sc.) id in eternum Job. xv. Si quis manducaverit et hunc pane vivet in eternum. ut bernardus dicit: (corda eorum). id comedenti hunc cibum (corde) id spiritualiter. vñ dicat Amb. qd cibus ille non videtur in ventre sed in membris. Moraliter notandum est tria quod dicere placet ut predicit ibi (narrabo) ut sit humilius ibi (fratribus meis) ut sit cois plorans. Tria quod habet acceptor: ibi (in medio ecclesie narrabo) non timebo: vñ superbere debet

Psalmus

Tres statu*s* filiorum ecclesie.

coram omnibus ut exemplū laudandi te verbo et facto dicam eis. Magnificate dominum meum. et hoc est quod sequit(q) timens dominum hic enim notans tres status filiorum ecclesie quos debet platus suo exemplo monere ut laudent deum ore ope atque corde s. incipentes p. ficientes et pfecti. incipi entibus dicit (qui timens dominum) incipientiū est enim timere hunc illud in p. Initū sapientia timor domini. Et Eccli. i. Timor domini expellit peccatum quod est incipientiū (laudate eum) corde ore ope. et licet tam incipientes quod p. ficientes quod pfecti tebe ante ipsum laudare corde ore ope. in magis prie incipientes laudant eum: ore coquendo p. t. hunc illud Iosue. vii. Si filii misericordiam deo et cōsiderare te. p. ficientes autem ope. pfecti vero corde in contemplatione et meditatione. p. ficientibus autem dicit (vniuersum semē iacob glorificate eum) Jacob enim luctator et p. ficientes luctantes ex una parte tentationibus. ex alia opibus. pfectis autem dicit (timeat eum omne s. men isti) i. cōtemplantes p. pfecti: et quod incipientium est timere attribuit pfectis: ut quantūcumque pfecti se reputent incipientes. Ps. Et dixi nunc cepi: et quare debet deus laudari ibidit (quoniam non spreuit tecum) Eccli. xxv. Non despiciet dominus p̄ces pupilli nec viduam si cōfundat loquela gemitus. Ps. Desiderium pauperum exaudiuit dominus p̄parationez tecum. Hic laudat ecclesia dei bonitatem in tribus contra tria mala quod faciunt diuitiae huius mundi: sunt enim quidam qui negant pauperrim munus a manu et hoc malum est. de quod Eccli. xxix. Conclude elemosynā in sinu paupis. alii negant pauperibus etiā munus a lingua: de quo Eccli. iiiij. Congregationi pauperum affabilem te facito et hoc negare peius est. alii negant non solum ista duo sed terciū munus s. munus a corde. de quo ps. Beatus qui intelligit super egenū et pauperem. hoc autem faciunt quoniam contemnunt et despiciunt paupes et non compatiunt eis et hoc pessimum est Job. xxij. Si desperi pteremurum eo quod non haberet indumenta: sed dominus ideo laudabilis est: quod eccl̄trario ipse daret munus a corde. vñ dicit (quoniam non spreuit neque desperat de p̄cātione paupis) nec solum hoc: sed et munus a lingua: vñ addit (nec auertit faciem suam a me) sed et tertium. s. munus a manu. vñ dicit (cum clamarem ad eum exaudiuit me) dādo quod volebam (apud te laus mea) sic debet dicere quelibet fidelis aia. s. incipies p. ficiens et pfecta deo (apud te laus mea). q. d. a te habere desideriorum te possim laudare: non me. ac si diceret Domine labia mea apries: et os meū an laus tuā: vel (apud te laus mea) supplet ut eam approbes. Ps. Voluntaria ois tecum (in ecclesia magna) tunc enim te laudare potero: et tibi placebit mes laudatio. s. sum merito de ecclesia magna: quā magnā fecisti et numero et merito per passionē tuam Eph. v. Xps dilexit ecclesia s. scīp̄m tradidit per ea: ut sanctificaret eam: ut exhiberet ipse sibi gloriosā ecclesia non habetē maculā neque rugam: vel (apud te est laus mea) non apud me vel meos. Esa. xij. Fortitudo mea et laus mea dominus tecum. vel (apud te est laus mea). i. hoc quod in me laudabile est apud te est. sc̄z quod sim factus ad imaginē tuā quod redemptus sanguine tuo quod glorificādus misericordia tua. id dicit apostolus. j. Cor. i. Qui gloriatur in domino gloriatur tecum. Ps. Confitebor tibi in ecclesia magna (vota mea reddam) incipies reddit votum abstinentie in p̄nia: p. ficiens reddit votum iustitiae in ope charitatis pfectus votum obediēt in religione. Ps. Reddam tibi vota mea quod distinxerit labia mea Esa. xxx. Vota domino volunt et soluerit (in cōspectu timentium eum) ut in oībus honorē deus Matth. v. Sic luceat opera vestra corā hominibus tecum. Ps. Particeps ego sum omni timentium te tecum. (edet pauperes) supra egit de merito fidelium. hic agit de eorum p̄missio. vñ dicit (edent pauperes) in regno dei qui hic iunat non dicit. quid: sed Luce. xij. Beatus qui māducabit panem in regno dei. Ps. Panem angelorum māducabit homo Job. vij. Ego sum panis vite Eccli. xxiij. Qui edunt me adhuc esurierit tecum (et saturabitur) hunc illud p. Satiabor cum appetuerit gloria tua Luce. xvij. Beatus qui nunc esurit: quod saturabitur.

Est autem quadruplex satietas.

Honorū. Ps. De fructu operum tuorum satiabitur terra tecum.

Quadruplex satietas.

Peatōrum. Ps. Satiabor cum apparuerit gloria tua. Malorum. Eccl. v. Saturitas diuitias non sinit eum dormire tecum.

Dannatorū Prover. i. Fructū adiunctionū suarū comedēt suisque p̄filis saturabunt (et laudabunt dominum) Ps. In secula seculorum laudabunt te. non post comeditione: sed comedendo laudabunt et laudando comedēt. quod utrumque contineat. utrumque eternū. Aug. in lib. de cuius tei. Cidebimus: amabimus: laudabimus: videbimus sine fine: amabim⁹ sine fastidio: laudabimus sine fatigatio. Hic animus: bic affect⁹: bic actus sine fine: bic finis cordis desiderio et operis exercitio: vel (qui requirunt ibi) i. iterū querunt i. appetunt. sicut dicit quidam frumentū nec satidunt quod frumentū magis situnt (reuelat corda eorum in seculū seculi) sed pauperum quod corpora in isto seculo mortificant. Ps. Propter te mortificamus tota die Eccli. xlviij. Corpora ipsorum in pace sepulta sunt: et nomen eorum vivet in generatione, generacione.

Reminiscēt et conuertenſt ad dominum vniuersi fines terre.

Supra habiti sunt quatuor fructus passionis Christi. Hic autem ostendit quintus. s. conuersio gentium: de quo dicit. (vniuersi fines terre) i. ecclesia collecta de toto orbe remissicēt domini per fidem quam p̄dicabunt apostoli (et) sic (conuerterunt ad dominum) per charitatem diligentes dominum ex toto corde: et ex tota aia: et ex tota fortitudine Deut. v. Et sic credentes et diligentes.

Et adorabunt in conspectu eius: vniuersae familie gentium.

Adorabunt in conspectu eius). i. coram eo. per reverentiam debitam vniuersae familie gentium: cosidē vocat fines terre: et familias gentium. s. gentiles: sed primum dicit vniuersaliter secundum particulariter. et bñ p̄iungunt ista tria: reminiscēt conuertenſt: adorabunt: quod in fide quod nota in primo et caritate quod nota in secundo debet fieri adoratio Job. viij. Teri adoratores adorabunt patrem in spiritu et ventate in spiritu sancti dei trinitatis: de qua. j. Job. viij. Non diligam⁹ verbo neque lingua: sed ope et veritate: post ostendit quare dominus debet adorari. s.

Quoniam domini est regnum: et ipse dominabit gentium.

Dan. viij. Dedit ei potestatem et honorem et regnum: et omnes populi tribus et lingue ipsi servient (et) ideo (ipse dominabitur) gentium in futuro. s. in eternū. unde subdit Dan. Protestas eius patris cetera quod non auferet: et regnum eius quod non corumpet.

Manducauerunt et adorauerunt omnes pingues terre: in conspectu eius cadent omnes qui descendunt in terram.

Supra habuimus de spirituali māducatorē eucharistie: ibi edent pauperes tecum. Hic agit de manducatorē sacramentali que cōs̄t est bonis et malis. vñ dicit (oēs fines terre). i. terrena diligētes et supbi (manducauerūt) corpus Christi in sacramento (et adorauerunt) exterius offerendo et genua fle etendo: sed nec manducatio eis profuit: nec adoratio deo placuit. de primo dicit apostolus. j. Cor. i. Qui cōs̄t māducaverit panem hunc vel biberit calice domini indignus reus erit corporis et sanguinis domini. de secundo. s. de adoratione dicit dominus Esa. j. Cum veniretis ante conspectum meum quis quesuit hic de manibus vestris ut ambularetis in atris meis ne offeratis ultra sacrificium frustra tecum. et post solemnitatem vestras odiuit anima mea facta sunt mibi molestia laborum sustinens: et cum extēderitis manus vestras auer tam oculos meos a vobis: et cum multiplicaueritis orationem non exaudiā manus eis vestre sanguine plene sūt vnde et addit hic (in conspectu eius) i. dominū (cadet). i. peccabunt (oēs qui descendunt in terram) terrena diligēdo. q. d. eo ipso quod tales presumunt accedere ad sacramētum peccabunt: ita erit de malis dicit Christus sed de me et de

19

36

31

32

W

Contra in
digne su
metes cor
pus Christi.

33. **meis qui digne sumū corpus meū nō ita s̄ quid.**
Et anima mea illi vivet; et semē meum seruet ipsi.

Cet anima mea) et meozū (illi vivet). i. q̄ eum. mei c̄m viuent hic p̄ gratiā in futuro p̄ gloriā (et) p̄ qr̄ (semē meū). i. fideles quos ego genui p̄ fidem (seruēt ipsi) amore iustitiae nō timore pene: de generatōe ista Job. v. Qm̄is q̄ credit qm̄ ibes̄ est r̄ps ex deo natus est: de duobus. s. de generatōe et seruitio Esa. liij. Si posuerit aiam suā p̄ petō videbit semen longeū. ecce primū. et voluntas dñi in manu eius dirigeat. ecce scđm. et quō erit hoc subiungit q̄ fieri p̄ p̄dicationē aploz. vii dicit.

34. **A**nnunciabit domino generatio ventura: et annuciabunt celi iusticiam eius: populo qui nasceret quem fecit dñs.

Annunciabit dñs). i. ad bono dñi (generatio vētura) i. alli qui regenerati sunt et futuri filii dei: beati dicent ab aplis h̄m illud Math. xj. Paupes euangelizant et beate⁹ qui nō fuerit scandalizatus in me. et generationi illi cū generata fuerit p̄dicabūt apli doctriñā dei. hoc est qd sequit̄ (et annuciabit celi) hoc est apli (iusticiā eius). i. dei filii: vel mādata dei q̄ q̄ iuste vivit (pplo qui nasceret) et dicens est quem fecit dñs. i. creavit nō ex nullo sanguine. p̄prio. unde dicit beatus Her̄n. Nemēto homo te et si de nullo factum nō tñ de nullo redemptū. j. Cor. vj. Empti estis p̄cio magno. Moraliter (reminiscēt̄ vniuersi fines terre) i. oēs in quibus finita est terra: nō dicit cuius s̄ debemus reminisci multorū et apter multa p̄teritorū ut doleamus. Esa. xxvij. Recogitabo tibi oēs annos meos in amaritudine aie mee p̄sentiuī ea suppeditemus Her̄n. iij. Ipsa conteret caput tuum. et ut eis indignemur Prover. xvij. Indignatio regis nunc̄ mortis futurō ut ea fugiam⁹ Eccl. xxi. quasi a facie colubri fuge p̄tā p̄teritorū ut gratias reddamus. j. Thibm. v. c. In omnibus gr̄as agentes Iud. ix. Nunc igit̄ si reddidistis vicem bñficijs eius qui pugnauit p̄ nobis: et aiam suam dedit p̄culis ut erueret nos de manu madian. supple reminiscēmūi Eren. iij. Recordare paupertatis mee absinthi et sellis p̄sentū ut ei serviamus. Ps. Confitebis tibi cum bñficeris ei Eccl. vte. Danti mibi sapiam dabo gloriā futurō ut nos ad ea p̄paremus Math. xix. Quid boni faciā ut vitam eternam babeā p̄tatis dñi ut cum timeamus Hier̄e. xj. Quis nō ti mebit te o rex gentium t̄c. sapientie eius ut crubescamus peccare. Unde versus. Cum quid turpe facis qd me spestante ruberes. Cur spectante deo non magis ipse rubes. Prover. xv. In omni loco oculi dñi contemplans bonos et malos: exemplum de quodam. Misericordie dei ne desperemus. Ps. Huic dñs vniuersis et miseratoēs eius sup omnia opera eius: et beatus Her̄n. Maior est xp̄i p̄etas q̄quei iniqüitas. Ps. Misericordias dñi internum cantabo. Mortis incerte ut omnia contemnamus. Hieronymus. Facile contemnit omnia qui semper cogitat moriturū. Plato summa philosophia est assidua mortis cogitatio Eccl. vij. Fili memorare nouissima tua et interū nō peccabis. Aduersitatis eternae ne in p̄nti p̄spente te eleuēmur Eccl. xj. Si multis annis virerit homo. et in his omnibus letatus fuerit meminisse debet tenebrosi temporis et dierum multorū qui cum venerintyanitatis arguent p̄terita t̄c. prosperitatis eternae ne in p̄nti aduersitate deprimiramur Roma. viij. Non sunt condigne passiones huius tēpis ad futuram gloriam que reuelab̄ in nobis. ii. Cor. iij. Id em̄ qd in p̄senti est momentaneum et leue tribulatiois nostre supra modū in sublimitate eternae glorie pondus opab̄ in nobis Eccl. tj. In die malorū memoris bonorū t̄c. Si bene reminiscerent istorum fieret qd sequit̄ (et querent̄ ad dñm vniuersi fines terre) id est ex toto verteret se ad dñm ut p̄ter eū aliud nō quereret et esset vniuersi boies (fines terre) q̄r̄ in eis amor terrenorum finiret et desiceret: vel sic (ut fines terre) dicant̄ auarii in quibus terra habitat: q̄r̄ nō cogitare nisi de terrenis: de quibus Prover. xvj. Q̄culi stultorum in finibus terre.

Moraliter

M
Or multo
rū remini-
sa debem⁹

Versus

stultos dicit avaros Luce. xij. Stulte hac nocte morieris t̄c. Eccl. xxij. Quasi qui app̄bēdit umbram et p̄sequit̄ ventū: sic qui attēdit ad visa mendacia Eccl. v. Avarus nō implebit pecunia Aggei. i. Qui mercedes cōgregauit misit eis in sacrum ptusum et p̄ (familias gentium) significet diversa genera peccatorū carnalium q̄ faciūt boiem gentilem. i. irrationalem. Et ergo sensus si auari et luxuriosi reminiscēt̄ illa que p̄diximus auari cōuertenē ad dñm relicto amore terrenō: et luxuriosi diversis generib⁹ luxurie seruētes relicis peccatis soli deo seruēt. hoc est qd dicit (et adorabunt in conspectu eius) dei. s. (vniuersi familie gentium) Zach. xij. Plangent terra familie. et familie scōsum. quare: qz et sibi seruētes remunerat et seruientes peccatis cōdemnabit. vii sequit̄ (qm̄ dñm est regnum) qd se p̄misit sanctis Math. v. Beati paupes sp̄i: qm̄ ipso rū est regnum celorum: et Eccl. xxij. Gloria magna est sequi dñm. Longeudo eis dierum assūmēt ab eo (et ipse dñabi tur gentium) i. gentiliter viuentium. i. se dñm ostēder. retrudet eis eos in infernum: vii Zach. ip. Potestas eius a mari usq; ad mare et a fluminibus usq; ad fines terre. s. a mari buius mudi usq; ad amaritudinem inferni ut eos q̄ in isto mari se submergūt in illo mari. p̄ficat: et a fluminib⁹ deliciarū (usq; ad fines terre) i. usq; in infernum: qz qui volunt hic ponere finem terre. i. terrenitati sue: ibi innenēt finem terre velut nolint. qz de terra trasibunt ad ignem. unde Deut. xxxi. Ignis succēlus est in furore meo: et ardebit usq; ad infernum nouissima deuorabit̄ terrā. i. terre. nos cum germine suo. i. cum oībus sequacibus eorū: vel terrā vocat cupiditatē germinās vicia alia q̄ ex cupiditate p̄cedunt. h̄m illud. j. Thibm. vi. Radix oīm malorū cupidas: et hoc est qd sequit̄ (manducauerūt et adorauerūt oēs pinguis terre) māducauerūt seruētes gule et adorauerūt ventrem suū Phil. iii. Quoz deus venter est Dan. viij. Nōne tibi videt̄ bel esse viēs deus: nōne vides quāta comedat et bibat quotidie: et ait Dan. ille est intrinsec⁹ lute⁹ et fornicat⁹ cre⁹. v. p̄ māducauerūt. significat p̄am gule. p̄ adorauerūt p̄tū luxurie qd est gula. sequit̄. Ps. Initiati sunt beelphegor. et p̄ id est comederūt sacrificia mortuorū. Hiero. Ceter et genitalia vicina sunt t̄c. vel p̄ māducauerūt cōcupisēcia carnis et voluptas intelligat: p̄ (adorauerūt) p̄tū cupiditatis quod sit sequit̄ ex illo. Prover. xij. Due sunt sanguisuge filie t̄c. et sic p̄ (adorauerūt) tria p̄tā intelligunt. s. gula: luxuria: auaricia: quia ista tria in sacra scriptura ydolatria notant̄. de gula dictū est quoz deus venter est. de luxuria dñi in p̄. Et iniciati sunt beelphegor: de auaricia Ep̄b. v. dē q̄ est ydolorū seruitus et hoc faciūt (oēs fines terre) i. diuites in q̄bus illa triacia regnāt̄ qd sequit̄ (in conspectu eius cadet oēs qui descendunt in terrā) i. in (spectu) i. a (spectu) eius terribili in die iudicii (cadent) in infernum (oēs qui descendunt in terrā) i. qui in terrenis cor suū et amorē quē in celestibus solum ponere deberet: vii de talibus dñi p̄tū q̄ reges terre et principes et tribuni et diuites et fortis: ecce pingues dicēt montibus et petris. cadite sup nos et abscondite nos a facie sedentis sup thronū et ab ira agni: qm̄ venit dies magnus ire impiorū: et quis poterit stare. q. d. nullus. Ps. Illisisti eos dum alleuarent̄: s. (in conspectu eius cadent oēs q̄ descendunt in terrā) nō dicit in terra: qz boni descendunt in terra p̄ humilitatē et ascendunt in celū Luce. xij. Qui se humiliat exaltabit̄: vel de talibus dñi q̄ in p̄nti cadunt in conspectu eius: qz p̄tōres et viles sunt coram dñ. licet alti et honorabiles sint coram mundo Luce. vj. Nos estis qui iustificatis coram hominibus. deus autem nouit corda vestra. quia qd hominibus altum est ab hominabili ē apud deum. illi ita cadunt: sed (anima mea illi vivet) dicit vir iustus. i. stabit in gratia que ē vita anime: ita q̄ nō cadet per mortem peccati (illī) id est ad honorem eius. Ps. Fortitudinem meam ad te custodiām. Ad Roma. nos. viij. Tu quis es qui iudicas alienum seruum. quasi di. nō tuum sed dei. et ait suo domino stat aut cadit stabit autem potens est eis deus statuere illum Phil. i. Nibi vivere xp̄s est et mori lucrum est (et semē meum seruēt

Psalmus

ill). i. imitatores mei: et si quis quereret habebit: ne imitatores subdit ica: quod annunciat dñs o. i. ad honorē dñi (generatio ventura) i. regeneratio qua in corpe et aia regene rabimur accipientes stolā glorie. de qua generatōe **D**ath. ir. Cum federit filius hois in sede maiestatis sue: sedebitis et vos sup sedes iudicantes duodecim tribus. isti. q. vi. vir iustus m̄ltos habebit imitatores: quod nunciata illa futura regeneratōne nascenti multi in p̄nti gratiā: nec solū illa ḡra annunciatib⁹ ut allicianē ad bonum: sed et futura pena nunciabit eis ut retrabant̄ a malo. vñ subdit (et annūcia bñt celī) i. celestes viri (iusticiā eius) quia malos puniet. (Op̄lo illi) qui nascet̄ p̄ gratiā (quā fecit dñs) et totum est opus dei **J**acobi. i. voluntarie. i. ex pura sua benignitate genuit nos ut simus initium aliqd creature eius **L**yt. iii. Nō ex opibus iusticie q̄ fecimus nos sed fin suam misericordia saluos nos fecit.

Ps. xxii.

Psalmus XXII

Omnis regit me et nihil mihi derit. i. loco pascue ibi me collocavit

Titulus. **P**s. **D**avid. **T**itulus patet. Supradicit te passione xp̄i et de fructibus eius: hic autē abhuc p̄se quid fructū eius qui est liberatio a captiuitate babylonis sc̄z a pctō et h̄ facta est p̄ passionem dñi p̄ quā data est nobis libertas redeundi ad supernā bierlin ad quam reuertimur p̄ decem dictas quas in hoc p̄. describit **A**p̄ha. in p̄ncipio ergo būius p̄. dicit vir iustus se habere xp̄m dicem ad redeundū in celestem bierlin: de qua loquit̄ in fine p̄. cum dicit (ut inhabet̄ in domo dñi t̄c.) et a principio s̄q; ad finem describit illas decem dictas sive grās p̄ q̄s nos reducit duxit: n̄r xp̄s. et fin illas decem distinguit p̄. iste in decē p̄tes. exceptis principio et fine p̄. Dicit ergo vir iustus (dñs) xp̄s (regit me) redeundem de captiuitate babylonica. i. de pctō regit ut dux viatorēm ne deuict̄ ut lux in tenebris ambulatē ne exorbitet. ut pastor gregem ne a lups pereat: de primo **S**ap. i. Iustum deduxit dñs p̄ vias rectas **J**ob. viii. Qui sequit̄ me t̄c. **H**iere. xvij. Non suz turbatus te pastorem sequies. de scđo **J**ob. viii. Ego sum lux mūdi. de tertio **J**ob. r. Ego sum pastor bon⁹: bon⁹ pastor aiam suā dat p̄ ouib⁹ suis: vel (dñs re. me) ut nauē ut regnū: ut exercitū. denave **J**ac. iii. Ecce naues cū magne sunt et a ventis validis minē circūserunt̄ a modico gubernaculo ubi impetus ducētur voluerit. de regio. **P**s. Regnū tuū regnū oīm seculorū **J**ob. xvij. Regnū meū nō est de hoc mūndo. de exercitu **E**sa. vi. Num exercitū vi di oculis meis **J**ob. vii. Militia est vita hois sup terram Item (regit me) ut cecū. xix. Oculus sui ceco dicit xp̄us Itē regit me: ut equū freno et stimulo. freno ne oberem **E**ccl. xvij. Facito frenos ori tuo rectos. stimulo ne obdormia. ii. **C**or. xij. Dat⁹ ē mihi stimul⁹ t̄c. **E**ccl. xxvij. Qui tenet araeum et qui gloria in iaculo stimulo boues agitat. Item (regit me) ut scholas. **P**s. Qui sedes super cherubin. i. plenitudine scie. et alibi. Qui regis isti intende **A**lia l̄a dñs (pascit me) corpe et sanguine suo **J**o. vij. La ro mea vere est cibus. **P**s. Edent paipes t̄c. Item (pascit me) scia et doctrina **H**iere. iii. Dabobovis pastores iuxta cor meū et pascit vos scia et doctrina. Itē (pascit me) ḡra **M**ath. v. Heati qui esu. et si. iust. t̄c. Itē (pascit me) gloria **L**u. xxi. Et ego dispono vobis t̄c. et exq; talen rectorēm habebo (nihil mihi deerit) in via. **A**ug. Quid ei de esse p̄t qui oīa habēte habet. **A**ug. Pascit p̄tempnētē se et nō pascit sequentē se **L**u. xxi. An nisi vos sine saccu lo t̄c. et q̄ nihil deest illi qui habet xp̄m qui est panis angelū dei virtus et dei sapia et qui est oīa in oībus. i. **C**or. xv et q̄ sibi (nihil decriit). p̄bat p̄ inductionē illorū decē q̄ sūt necessaria viatori. videamus ḡ primo q̄ sūt illa et postmodū sufficientiā videbimus ipsou. Prima ḡra est cognitio sacre scripture: de qua dicit (in loco pascue) i. sacre scripture (ibi me collocavit) Dicit autē sacra scripture pascua q̄ ibi cibus sp̄nalis inuenit. s. verbū dei. De quo **H**euf. viii. Non in solo pane vivit bō s. in oī verbo qd̄. p̄cedit de ore t̄c. **E**ccl. iii. Libauit me volumine illo **E**sa. v. Pascit

Bqualiter dñs dux ē rector: t̄p̄a stor boi iusto multi p̄pliciter

Becē ḡre nēcīe iusto viatori cibus dñs regit cum

agni iuxta ordinē suū et deserta in vbertatē versa aduenit comedēt: deserta sunt sacre scripture q̄ in multis locis steriles et aride vident̄. s. in vbertatē vertunt̄ q̄n fideliter exp̄ponunt̄. et tunc aduenit. i. gentiles quiescunt in principio ecclesie fuit v̄l p̄ctōres qui mō p̄uertunt̄ comedunt̄ intelligentiā et ad nutrimentū p̄uertunt̄ p̄ operationē. illa deserta sic inviert̄ versat̄. In pascua autē sacre scripture sunt quatuor expositōes quasi quattuor diuersa sericia. **Q**uadruplex sensus scripture

Gup aquam refectionis educauit me: animam meam conuertit.

Gup aquā refect. i. baptismū (educauit me) **S**p̄ual. **B**aptism⁹ Et dī baptismus aqua q̄ ad l̄am in aquā sit: s. aqua refectōnis duobus modis q̄ resicere est reformare. et resicere est satiare baptismus reficit. i. reformat in hoie similitudinē dei quā dyabolus deformauerat p̄ pctō **E**sa. j. **L**auamini mūdi estote. **G**reg. Lauamini aqua baptismi **Z**ach. xij. Erit fons patens dñi dauid in ablutōe peccatorū et menstruante. Hē baptismus reficit. i. satiat. q̄ in baptismo datur sp̄us. s. qui replet et satiat. **D**icit dē sp̄us. s. in baptismo habet **M**ath. iii. Ipse baptizabit vos in sp̄us sancto: q̄ sp̄i ritus sanctus repleat dī **A**ct. ii. Repleti sunt omnes spiritu sancto. De hac duplii refectione habet **A**ct. ii. q̄ **P**etrus dicit penitentiā agite et baptizēt̄ vniuersit̄ v̄m in nomine iesu xp̄i in remissionē pctō. i. accipietis donū sp̄us aeti in remissionē. Ecce primū accipieris t̄c. ecce secūdū sup banc ergo aquā refectionis dicit iustus (educauit me) sicut puer fidei nutrimēto. q. d. recepero sacro baptismū quasi fundāmento paulatim alia sacra recepi q̄ nutrīvit aiam. **A**bac. ii. Qui incredulus est nō erit aia eius recta i semet ipso iustus in fide sua viuet **E**ccl. xlviij. Que descendebant ad latus templi dextri. et post subiungit. oīs aia viuent̄ ad quē puererit torres iste viuet: et ideo bñdicit q̄ (sup) banc (aquā educavit me dñs) p̄scis in aqua nascit et nūtrit. t̄sine ea morit̄. sic nos in aqua baptismi nascimur: in aqua doctrinē nutrimur: t̄sine ea morimur **E**ccl. xv. Aqua sapie t̄c. **E**sa. vii. **B**auietis in gaudio aquas t̄c. b̄ aqua si et fons aque viue salictis in vitā eternā **J**ob. iiiij. Sed mirum est q̄ nos sumus sup bāc aquā nec reficimur. vñ recte significamur pyaceas sedas exentes flumine **E**en. xli. **C**ertia ḡra est oīmoda quiesco ad dēū et nihil p̄ter cum querat bō: de q̄ addit (aiam mēa op̄ertit) ad se ut mūda. nis rebus nō inbēt vel intēdat q̄minus ad eū libere currere possit **J**oel. ii. Conuertimini ad me in toto cordēvo sic couerterat dñs apl̄m q̄ dicebat **H**eb. viij. Nō habem⁹ hic manente civitatem s. futurā inq̄rimus. et ad **P**bilip. iii. Dia arbitratus sum ut stercora ut xp̄m luciferaserit: p̄ter hoc dicit **P**etrus. i. **P**ef. ii. Obscero vos tanq̄ aduenias et pegrinos abstinere vos a carnalib⁹ desiderijs. Aduenit enim et pegrini in via qua pegrinans multas vident pulchras villas et amena loca: sed ipsi nō retinēt̄ ibi: q̄ cor eorum totum versum est ad patriam suam ad quā festinat̄ reuerti. sic licet videamus bīc aliquas falsas amicitates debemus omnia p̄transire et tendere ad patriam